

**ИЗВЈЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА
О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА ЗА ГОДИНУ КОЈА
СЕ ЗАВРШАВА 31. ДЕЦЕМБРА 2011. ГОДИНЕ**

**КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА А.Д.
БАЊА ЛУКА**

Бања Лука, март 2012. године

САДРЖАЈ

	Страна
Извјештај независног ревизора	3 - 4
Биланс успјеха	5
Биланс стања	6
Извјештај о промјенама на капиталу	7
Биланс токова готовине	8
Напомене уз финансијске извјештаје	9 – 56

ИЗВЈЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Надзорном одбору и акционарима Комерцијална банка а.д. Бања Лука

Обавили смо ревизију приложених финансијских извјештаја Комерцијалне банке а.д. Бања Лука (у даљем тексту: Банка), који обухватају биланс стања на дан 31. децембра 2011. године и одговарајући биланс успеха, извјештај о промјенама на капиталу и биланс токова готовине за годину која се завршава на тај дан, као и преглед значајних рачуноводствених политика и напомене уз финансијске извјештаје.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Руководство је одговорно за састављање и објективну презентацију ових финансијских извјештаја у складу са рачуноводственим прописима Републике Српске, прописима Агенције за банкарство Републике Српске који регулишу финансијско извјештавање банака као и за интерне контроле које сматра неопходним за састављање финансијских извјештаја који не садрже погрешне информације од материјалног значаја, настале усљед криминалне радње или грешке.

Одговорност ревизора

Наша одговорност је да изразимо мишљење о приложеним финансијским извјештајима на основу обављене ревизије. Ревизију смо обавили у складу са Међународним стандардима ревизије и Законом о рачуноводству и ревизији Републике Српске. Ови стандарди налажу усаглашеност са етичким принципима и да ревизију планирамо и обавимо на начин који омогућава да се, у разумној мјери, увјеримо да финансијски извјештаји не садрже погрешне информације од материјалног значаја.

Ревизија укључује спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и информацијама објелодањеним у финансијским извјештајима. Одабрани поступци су засновани на просуђивању ревизора, укључујући процјену ризика материјално значајних грешака садржаних у финансијским извјештајима, насталих усљед криминалне радње или грешке. Приликом процјене ових ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за састављање финансијских извјештаја у циљу осмишљавања најбољих могућих ревизорских процедура, али не у циљу изражавања мишљења о ефикасности система интерних контрола правног лица. Ревизија такође укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика и вредновање значајнијих процјена које је извршило руководство, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Сматрамо да су ревизијски докази које смо прибавили довољни и одговарајући и да обезбјеђују солидну основу за изражавање нашег мишљења.

(наставља се)

ИЗВЈЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА**Надзорном одбору и акционарима Комерцијалне банке а.д. Бања Лука (наставак)*****Мишљење***

По нашем мишљењу, финансијски извјештаји истинито и објективно, по свим материјално значајним питањима, приказују финансијски положај Банке на дан 31. децембра 2011. године, као и резултате њеног пословања, промјене на капиталу и новчане токове за годину која се завршава на тај дан, у складу са рачуноводственим стандардима и прописима Републике Српске и рачуноводственим политикама објелодањеним у напоменама уз финансијске извјештаје.

Остало

Финансијски извештаји Банке на дан и за годину која се завршава 31. децембра 2010. године били су предмет ревизије другог ревизора, који је у свом извјештају од 25. фебруара 2011. године изразио мишљење без резерве.

ЕФ РЕВИЗОР д. о. о.

Бања Лука, Гајева број 12

Датум: 22.03.2012. године

ОВЛАШЋЕНИ РЕВИЗОР
Милан Кондић

БИЛАНС УСПЈЕХА
за годину која се завршава 31. децембра 2011. године
(у хиљадама КМ)

	Напомене	2011.	2010.
Приходи од камата	3.1, 4	13,924	13,808
Расходи камата	3.1, 4	(3,598)	(5,038)
Нето приходи од камата		10,326	8,770
Приходи од накнада и провизија	3.2, 5	3,015	2,859
Расходи од накнада и провизија	3.2, 5	(552)	(744)
Нето приходи по основу накнада и провизија		2,463	2,115
Нето добитак по основу промјене вриједности имовине и обавеза	3.4, 6	79	192
Приходи из оперативног пословања	3.7, 7	4,257	5,590
Расходи индиректних отписа пласмана и резервисања	3.7, 8	(5,032)	(6,106)
Остала резервисања	3.16, 8	(21)	(4)
Остали расходи из оперативног пословања	9	(10,685)	(9,947)
Остали приходи	10	43	35
Остали расходи	10	(21)	(133)
Добитак прије опорезивања		1,409	512
Порез на добит	3.12, 11	(119)	-
Добит текуће године		1,290	512
Зарада по акцији:			
- Основна зарада по акцији у КМ		21	12

Ови финансијски извјештаји су 18. фебруара 2012. године усвојени од стране руководства.

Потписано у име Комерцијалне банке а.д. Бања Лука:
Срђан Шупут
Директор

Драгица Малешевић
в.д. директора сектора финансија,
рачуноводства и извјештавања

Напомене на наредним странама чине саставни
дио ових финансијских извјештаја.

БИЛАНС СТАЊА
на дан 31. децембра 2011. године
(у хиљадама КМ)

	<u>Напомене</u>	<u>2011.</u>	<u>2010.</u>
АКТИВА			
Готовина, готовински еквиваленти	3.10, 12	9,373	8,284
Депозити код Централне банке и депозити који се могу рефинансирати код Централне банке	3.7, 13	63,888	84,650
Потраживања за камату и накнаду	3.7, 14	1,471	1,243
Дати кредити и депозити	3.7, 3.8, 15	145,598	134,343
Хартије од вриједности	3.9	14,781	-
Остали пласмани и активна временска разграничења	18	5,189	4,437
Залихе	3.6.1, 19	52	85
Стална средства намијењена продаји	3.6.2, 20	2,261	59
Основна средства	3.5.2, 16	2,047	2,265
Нематеријална улагања	3.5.1, 17	625	702
Укупна актива		<u>245,285</u>	<u>236,068</u>
ПАСИВА			
Обавезе по основу депозита и кредита	3.8, 3.13 21	179,065	170,985
Обавезе за камату и накнаду	22	27	9
Резервисања	3.7, 23	306	299
Остале обавезе и пасивна временска разграничења	23	2,706	2,884
Укупне обавезе		<u>182,104</u>	<u>174,177</u>
Капитал			
Акцијски капитал		60,000	60,000
Посебне резерве за процијењене губитке		1,891	1,379
Добитак		1,290	512
Укупно капитал	3.14, 24	<u>63,181</u>	<u>61,891</u>
Укупне обавезе и капитал		<u>245,285</u>	<u>236,068</u>
ПОТЕНЦИЈАЛНЕ И УГОВОРЕНЕ ОБАВЕЗЕ	25	<u>44,545</u>	<u>21,421</u>

Напомене на наредним странама чине саставни
дио ових финансијских извјештаја.

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОМЈЕНАМА НА КАПИТАЛУ
за годину која се завршава 31. децембра 2011. године
(у хиљадама КМ)

	<u>Акцијски капитал</u>	<u>Законске резерве</u>	<u>Посебне резерве за процијење не губитке</u>	<u>Нераспоређени добитак</u>	<u>Укупно</u>
Стање на дан 1. јануара 2010. године	20,000	456	-	218	20,674
Посебне резерве за кредитне губитке (напомена 2.2 и 9б)	-	-	705	-	705
Поново исказано стање на дан 1. јануара 2010. године	20,000	456	705	218	21,379
Расподјела добити из 2009. године	-	218	-	(218)	-
Повећање акцијског капитала	40,000	-	-	-	40,000
Добитак текуће године	-	-	-	512	512
Стање на дан 31. децембра 2010. године	60,000	674	705	512	61,891
Стање на дан 1. јануара 2011. године	60,000	674	705	512	61,891
Расподјела добити из 2010. године	-	512	-	(512)	-
Добитак текуће године	-	-	-	1,290	1,290
Стање на дан 31. децембра 2011. године	60,000	1,186	705	1,290	63,181

Напомене на наредним странама чине саставни
дио ових финансијских извјештаја.

БИЛАНС ТОКОВА ГОТОВИНЕ
за годину која се завршава 31. децембра 2011. године
(у хиљадама КМ)

	2011.	2010.
Новчани токови из пословних активности:		
Приливи по основу камата	16,301	15,914
Одливи по основу камата	(3,878)	(5,078)
Новчане исплате запосленима и добављачима	(10,243)	(9,651)
<i>Нето новчани токови прије промјена на пословним средствима и обавезама</i>	<u>2,180</u>	<u>1,185</u>
Промјене на пословним средствима и обавезама:		
Нето (повећање) / смањење пласмана	(29,290)	(17,786)
Нето повећање / (смањење) депозита код државних институција	20,762	(20,078)
Нето повећање / (смањење) депозита клијената	6,745	(21,682)
Плаћени порез на добит	(112)	(10)
Нето новчани токови из пословних активности	<u>285</u>	<u>(58,371)</u>
Новчани токови из активности инвестирања		
Куповина (продаја) нематеријалне активе	(272)	(410)
Куповина (продаја) материјалне активе	(447)	(554)
Нето новчани токови из активности инвестирања	<u>(719)</u>	<u>(964)</u>
Новчани токови из активности финансирања		
Примици од издавања акција	-	40,000
Узете позајмице	1,417	6,220
Нето новчани токови из активности финансирања	<u>1,417</u>	<u>46,220</u>
Нето повећање / (смањење) готовине и еквивалената готовине	<u>983</u>	<u>(13,115)</u>
Готовина и еквиваленати готовине на почетку године	7,514	20,436
Ефекти промјене девизних курса	79	193
Готовина и еквиваленати готовине на крају године	<u>8,576</u>	<u>7,514</u>
Готовина и еквиваленати готовине се састоје од следећих позиција:	<u>8,576</u>	<u>7,514</u>
Готовина и готовински еквиваленти	<u>8,576</u>	<u>7,514</u>

Напомене на наредним странама чине саставни
дио ових финансијских извјештаја.

НАПОМЕНЕ
УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ ЗА 2011.
ГОДИНУ

1. ОСНИВАЊЕ И ПОСЛОВАЊЕ БАНКЕ

Комерцијална банка ад Бања Лука је основана у септембру 2006. године и уписана је у судски регистар Рјешењем Основног суда у Бањој Луци број 071-0-РЕГ-06-001693.

У поступку регистрације Банке за вршење основних дјелатности испуњени су сви услови који су захтијевани од стране регулаторних органа. Агенција за банкарство Републике Српске је Рјешењем број 03-870-4/2006 од 28. августа 2006. године издала дозволу за рад, а Рјешењем број 03-983-1/2006 од 25. септембра 2006. године је издата дозвола за међубанкарске платне трансакције.

Банка је регистрована у БиХ за обављање платног промета и кредитних и депозитних послова у земљи и иностранству и у складу са прописима Републике Српске, дужна је да послује на принципима ликвидности, солвентности и рентабилности.

На дан 31. децембра 2011. године, Банку чине Централа у Бањалуци у улици Веселина Маслеше број 6, 10 филијала и 6 агенција на територији Босне и Херцеговине.

На дан 31. децембра 2011. године Банка је имала 141 запосленог радника.

Порески идентификациони број Банке је: 4402503100008.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА

2.1. Изјава о усклађености

Банка је од 1.1.2010. године водила пословне књиге и састављала финансијске извјештаје у складу са законским прописима важећим у Републици Српској, Међународним рачуноводственим стандардима (МРС), Међународним стандардима финансијског извјештавања (МСФИ) и прописима Централне банке Босне и Херцеговине, одлукама Агенције за банкарство Републике Српске, пореским прописима Републике Српске и слично.

Финансијски извјештаји су приказани у формату прописаном Правилником о обрасцима и садржини позиција у обрасцима финансијских извјештаја за банке и друге финансисјке организације („Службени гласник Републике Српске“ број 67/2009).

2.2. Правила процјењивања

Финансијски извјештаји су састављени на основу начела историјске вриједности, осим за слиједеће позиције:

- финансијски инструменти по фер вриједности кроз биланс успјеха, који се вреднују по фер вриједности;
- финансијски инструменти расположиви за продају, који се вреднују по фер вриједности и
- некретнине и опрема у случају значајног одступања садашње књиговодствене вриједности од фер вриједности.
-

2.3. Концепт наставка пословања (“going concern“)

Финансијски извјештаји су припремљени на бази концепта наставка пословања, који подразумева да ће Банка наставити са пословањем у предвидивој будућности.

2.4. Функционална и извјештајна валута

Финансијски извјештаји Банке су исказани у хиљадама конвертибилних марака (КМ). Конвертибилна марка представља званичну извјештајну валуту у Републици Српској и функционалну валуту Банке.

2.5. Коришћење процјенивања

Састављање и приказивање финансијских извјештаја захтијева од руководства Банке коришћење најбољих могућих процјена и разумијевања претпоставки, који имају ефекте на исказане вриједности средстава и обавеза, као и објелодањивања потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извјештаја као и прихода и расхода у току извјештајног периода.

Ове процјене и претпоставке су засноване на претходном искуству, као и различитим информацијама расположивим на дан састављања финансијских извјештаја, а које дјелују реално и разумно у датим околностима. На бази ових информација се формира претпоставка о вриједности средстава и обавеза, коју није могуће непосредно потврдити на бази других информација. Стварна вриједност средстава и обавеза може да одступа од вриједности која је процијењена на овај начин.

Процјене, као и претпоставке на основу којих су процјене извршене, су резултат редовних провјера. Уколико се путем провјере утврди да је дошло до промјене у процијењеној вриједности средстава и обавеза, утврђени ефекти се признају у финансијским извјештајима у периоду када је дошло до промјене у процјени, уколико промјена у процјени утиче само на тај обрачунски период, или у периоду када је дошло до промјене у процјени и наредним обрачунским периодима, уколико промјена у процјени утиче на текући и будуће обрачунске периоде.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И КЉУЧНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЈЕНА И ПРЕТПОСТАВКИ

3.1. Приходи и расходи по основу камате

Приходи и расходи по основу камате, укључујући затезну камату и остале приходе и остале расходе везане за каматоносну активу, односно каматоносну пасиву, обрачунати су по начелу узрочности прихода и расхода и условима из облигационог односа који су дефинисани уговором између Банке и клијента.

Приходи од накнаде за одобравање кредита се књиже као одложени приходи, а признају се у приходе камата периода по методу ефективне каматне стопе (ЕКС), односно ефективног приноса на пласмане по кредитима.

Приходи од камате укључују и приходе по основу финансијских инструмената заштите од ризика, углавном по основу везивања ануитета за курс конвертибилне марке у односу на ЕУР, другу страну валуту или за индекс раста цијена на мало, а обрачунавају се на крају сваког мјесеца у току отплате и на дан доспијећа ануитета за плаћање.

3.2. Приходи и расходи по основу накнада и провизија

Приходи и расходи по основу накнада и провизија признају се по начелу узрочности прихода и расхода.

Приходи по основу накнада за банкарске услуге и расходи по основу накнада и провизија се утврђују у тренутку доспијећа за наплату, односно када су остварени. У билансу успјеха признају се у тренутку настанка, односно доспијећа за наплату. Приходи од накнаде за одобравање гаранција и других потенцијалних обавеза разграничавају се сагласно периоду трајања и признају у билансу успјеха сразмјерно времену трајања.

3.3. Приходи и расходи по основу хартија од вриједности

Добици и губици по основу промјене амортизоване вриједности хартија од вриједности које се држе до доспијећа признају се у корист прихода, односно на терет расхода.

Добици/губици по основу уговорене валутне клаузуле и промјене курса хартија од вриједности расположивих за продају као и приходи од камата по хартијама од вриједности расположивих за продају исказују се у оквиру биланса успјеха.

Обезвређења за процијењене вриједности ризика по свим врстама ХОВ признају се у билансу успјеха Банке.

3.4. Прерачунавање девизних износа

Пословне промјене настале у иностраној валути су прерачунате у КМ по средњем курсу утврђеном на међубанкарском тржишту девиза, који је важио на дан пословне промјене.

Средства и обавезе исказане у иностраној валути на дан биланса стања, прерачунате су у КМ по средњем курсу утврђеном на међубанкарском тржишту девиза који је важио на тај дан.

Нето позитивне или негативне курсне разлике настале приликом пословних трансакција у иностраној валути и приликом прерачуна позиција биланса стања исказаних у иностраној валути, књижене су у корист или на терет биланса успеха као добици или губици по основу курсних разлика.

Преузете и потенцијалне обавезе у иностраној валути прерачунате су у КМ по средњем курсу утврђеном на међубанкарском тржишту девиза који је важио на дан биланса стања.

3.5. Некретнине, инвестиционе некретнине, опрема и нематеријална улагања

3.5.1. Нематеријална улагања

Нематеријална улагања се вреднују по набавној вриједности или цијени коштања. Након почетног признавања, нематеријална улагања се исказују по набавној вриједности умањеној за исправку вриједности и губитке услед обезвређења.

Обрачун амортизације нематеријалних улагања почиње од наредног мјесеца у односу на мјесец у којем је нематеријално улагање расположиво за употребу.

Основицу за обрачун амортизације чини набавна вриједност умањена за преосталу (резидуалну) вриједност. Ако преостала вриједност није материјално значајна, не узима се у обзир приликом обрачуна амортизације, односно не умањује основицу за амортизацију.

Нематеријална улагања амортизују се путем пропорционалне методе, уз коришћење амортизационе стопе од 20 %.

3.5.2. Основна средства

И/ Признавање и вредновање

Основна средства, осим некретнина, се вреднују по набавној вриједности умањеној за исправку вриједности и губитке услед обезвређења. Почетно мјерење основних средстава врши се по набавној вриједности или по цијени коштања.

Набавна вриједност укључује издатке који се директно могу приписати набавци средстава. Купљени софтвер који је саставни дио неопходан за функционалну употребљивост опреме, капитализује се као дио те опреме.

Када дијелови основног средства имају различите корисне вијекове трајања, они се воде као засебне ставке (главне компоненте) опреме.

ИИ/ Накнадни трошкови

Трошкови замјене дијела основног средства признају се по књиговодственој вриједности уколико је вјероватно да ће се будуће економске користи повезане са тим дијелом приливати у Банку и ако се цијена коштања тог дијела средства може поуздано измјерити. Резервни дијелови и опрема за сервисирање евидентирају се кроз биланс успеха када се потроше.

ИИИ/ Амортизација

Амортизација основних средстава обрачунава се равномјерно на набавну или ревалоризовану вриједност основних средстава, примјеном слиједећих годишњих стопа, које су одређене тако да се набавна вриједност или ревалоризована вриједност умањена за преосталу (резидуалну) вриједност основних средстава амортизује у једнаким годишњим износима у току вијека употребе.

Примијењене годишње стопе амортизације су:

Компјутерска опрема	25%
Возила	15,5%
Намјештај и остала опрема	10% - 33,33%
Улагања у туђе објекте	10% - 33,34%

3.6. Залихе

3.6.1. Залихе

Залихе се исказују по цијени коштања или по нето продајној вриједности у зависности од тога која је нижа. У оквиру залиха Банка исказује средства стечена наплатом доспјелих потраживања по кредитима.

3.6.2. Стална средства намијењена продаји

Стално средство намијењено продаји је средство чија се књиговодствена вриједност може превасходно надокнадити продајном трансакцијом, а не кроз даљу употребу.

Стално средство се класификује као стално средство намијењено продаји, ако су испуњени слиједећи критеријуми:

- средство (или група средстава) је расположива за непосредну продају у стању у коме се тренутно налази;
- постоји усвојени план продаје сталних средстава и започето је са активностима на остварењу плана продаје;
- постоји активно тржиште за таква средства и средство је активно присутно на том тржишту;
- вјероватноћа продаје је врло велика, односно постоји очекивање да ће продаја бити реализована у року од годину дана од дана класификације средства као сталног средства намијењеног продаји.

Стално средство намијењено продаји се почетно вреднује по садашњој (књиговодственој) вриједности или тржишној (фер) вриједности умањеној за трошкове продаје, у зависности од тога која вриједност од тих вриједности је нижа. Од момента класификације средства као сталног средства намијењеног продаји, престаје се са обрачуном амортизације за ова средства.

Уколико дође до промјене плана продаје, стално средство престаје да се класификује као стално средство намијењено продаји. У том случају, стално средство се вреднује по нижој од слиједеће двије вриједности:

- књиговодствене вриједности средства прије него што је стално средство класификовано као стално средство намијењено продаји, усклађене за обрачунату амортизацију и обезвређење које би било признато да стално средство није било класификовано као стално средство намијењено продаји и
- надокнадиве вриједности на датум накнадне одлуке да се средство не прода.

3.7. Финансијски инструменти

Л/ Класификација

Банка класификује своја финансијска средства у слиједеће категорије: финансијска средства по фер вриједности чији се ефекти промена у фер вриједностима исказују у билансу успјеха, кредити и потраживања, финансијска средства расположива за продају и средства која се држе до рока доспијећа. Класификација зависи од сврхе за коју су финансијска средства прибављена. Руководство врши класификацију својих финансијских пласмана у моменту иницијалног признавања.

Ш/ Признавање

Куповина или продаја финансијског средства или обавезе се евидентира коришћењем рачуноводственог обухватања на датум салдирања трансакције.

III/ Вредновање

Финансијски инструменти иницијално се вреднују по тржишној вриједности која укључује трансакционе трошкове код свих финансијских средстава или обавеза осим оних која се вреднују по фер вриједности кроз биланс успјеха. Финансијска средства која се воде по фер вриједности чији се ефекти промјена у фер вриједности исказују у билансу успјеха иницијално се признају по фер вриједности, а трансакциони трошкови терете трошкове пословања у билансу успјеха.

Финансијска средства расположива за продају и финансијска средства по фер вриједности чији се ефекти промјена у фер вриједности исказују у билансу успјеха се након иницијалног признавања, исказују по фер вриједности. Кредити и потраживања, као и финансијска средства која се држе до доспијећа, вреднују се по амортизованој вриједности коришћењем метода ефективне каматне стопе.

Након иницијалног признавања, финансијске обавезе се исказују по амортизованој вриједности коришћењем метода ефективне каматне стопе, осим финансијских обавеза по фер вриједности кроз биланс успјеха.

IV/ Престанак признавања

Банка врши искњижење финансијског средства када права на прилив готовине по основу тог средства истекну или када та права пренесе на другога. Свако право по пренијетој финансијској активи, креирано или задржано од стране Банке, признаје се као посебно средство или обавеза.

Банка врши искњижење обавезе када је обавеза измирена, укинута или када је пренијета на другога.

V/ Вредновање по амортизованим вриједностима

Амортизована вриједност финансијског средства или обавезе је износ по коме се средства или обавезе иницијално вреднују, умањен за отплате главнице, а увећан или умањен за акумулирану амортизацију коришћењем метода ефективне каматне стопе на разлику између иницијалне вриједности и номиналне вриједности на дан доспијећа инструмента, умањеног за обезвређење.

VI/ Вредновање по фер вриједности

Фер вриједност финансијских инструмената је износ за који средство може бити размијењено, или обавеза измирена, између обавијештених, вољних страна у оквиру независне трансакције.

Фер вриједност се одређује примјеном доступних тржишних информација на дан извјештавања и осталих модела вредновања које Банка користи.

Фер вриједност појединих финансијских инструмената исказаних по номиналној вриједности је приближно једнака њиховој књиговодственој вриједности. Ови инструменти обухватају готовину, као и потраживања и обавезе које немају уговорено доспијеће, ни уговорену фиксну каматну стопу. Остала потраживања и обавезе се свде на садашњу вриједност дисконтовањем будућих новчаних токова уз коришћење текућих каматних стопа. Руководство је мишљења да услед природе пословања Банке и њених општих политика, нема значајних разлика између књиговодствене и фер вриједности финансијских средстава и обавеза.

Фер вриједност неопозивих кредита и ванбилансних ставки је иста као њихова књиговодствена вриједност.

VII/ Обезвређење

Финансијска средства Банке се процјењују на дан биланса како би се утврдило да ли постоје објективни докази обезвређења. Уколико постоје докази о обезвређењу, утврђује се наплатив износ пласмана. Ради адекватног и ефикасног управљања кредитним ризиком, Банка је својим унутрашњим актима прописала посебне политике и процедуре за идентификовање лоше активе и управљање том активом.

Руководство Банке врши процјену наплативости потраживања, односно исправке вриједности пласмана на основу појединачне процјене ризичних потраживања. Ризичним потраживањима се сматрају сва потраживања са кашњењем у отплати. Банка процјењује наплативи износ потраживања и пласмана, имајући при томе у виду уредност у плаћању, финансијско стање дужника и квалитет колатерала, као и уговорени новчани ток и историјске податке о губицима.

За процијењен износ обезвређења Банка врши исправку вриједности на терет расхода периода у коме је дошло до обезвређења. Ако у каснијим периодима руководство Банке утврди да је дошло до промјене услова и да обезвређење више не постоји, раније извршена исправка вриједности се укида у корист прихода. Укидање исправке вриједности не може имати за резултат већу књиговодствену вриједност средства од вриједности коју би то средство имало да раније није вршено обезвређење.

3.8. Кредити

Кредити су исказани у билансу стања у висини одобрених пласмана, умањених за отплаћену главницу, као и за исправку вриједности која је заснована на процјени конкретно идентификованих ризика за поједине пласмане и ризика за које искуство показује да су садржани у кредитном портфолију. У процјени наведених ризика руководство примењује методологију која је заснована на пуној примјени МРС 39 *Финансијски инструменти: признавање и одмјеравање*.

Кредити у КМ, за које је уговорена заштита од ризика везивањем за курс КМ у односу на ЕУР, другу инострану валуту, ревалоризовани су у складу са конкретним уговором за сваки кредит. Разлика између номиналне вриједности неотплаћене главнице и ревалоризованог износа исказана је у оквиру потраживања по основу пласмана. Ефекти ове ревалоризације се евидентирају у оквиру прихода и расхода од промјене вриједности имовине и обавеза.

3.9. Финансијска средства

3.9.1. Финансијска средства по фер вриједности чији се ефекти промјена у фер вриједностима исказују у билансу успјеха

Финансијска средства по фер вриједности чији се ефекти промјена у фер вриједности исказују у билансу успјеха су финансијска средства која се држе ради трговања. Финансијско средство ће се класификовати у ову категорију уколико је прибављено првенствено ради продаје у кратком року.

3.9.2. Финансијска средства која се држе до доспијећа

Финансијска средства која се држе до доспијећа су недериватна финансијска средства са фиксним или утврдивим роковима плаћања и фиксним роковима доспијећа, које Банка има намјеру и могућност да држи до рока доспијећа. Ова финансијска средства обухватају обвезнице правних лица.

У случају да Банка одлучи да прода значајан дио финансијских средстава која се држе до доспијећа, цијела категорија се рекласификује као расположива за продају. Финансијска средства која се држе до доспијећа класификују се као дугорочна средства, осим ако су рокови доспијећа краћи од 12 мјесеци од датума биланса стања, тада се класификују као краткорочна средства.

Финансијска средства која се држе до доспијећа иницијално су евидентирана по набавној вриједности, а на дан биланса су исказана по амортизованој вриједности, односно садашњој вриједности будућих токова готовине утврђених примјеном ефективне каматне стопе садржане у инструменту.

3.10. Готовина и готовински еквиваленти

У Билансу токова готовине под готовином и готовинским еквивалентима се подразумевају готовина, средства на рачунима код других банака и чекови послати на наплату.

3.11. Средства по пословима у име и за рачун трећих лица

Средства по пословима у име и за рачун трећих лица, којима би Банка управљала уз накнаду не би се укључивала у биланс стања Банке, већ у ванбилансне позиције.

3.12. Порези и доприноси

3.12.1. Порез на добит

Порез на добит представља износ обрачунат примјеном прописане пореске стопе на износ добитка прије опорезивања исказаног у складу са МРС/МСФИ, по одбитку ефеката сталних разлика које прописану пореску стопу свде на ефективну пореску стопу.

Коначни износ обавезе по основу пореза на добит утврђује се примјеном пореске стопе од 10% на пореску основицу утврђену пореским билансом и пореском пријавом. Порески ефекти који се односе на пријевремене разлике између пореске основице појединих средстава и обавеза и износа тих средстава и обавеза исказаних у билансу стања састављеном у складу са МРС/МСФИ исказани су као одложена пореска средства или одложене пореске обавезе.

3.12.2. Порези и доприноси који не зависе од резултата

Порези и доприноси који не зависе од резултата укључују порез на имовину, порез на додату вриједност, доприносе на зараде на терет послодавца, као и друге порезе и дажбине у складу са републичким, локалним и пореским прописима. Ови порези и доприноси су приказани у оквиру осталих оперативних расхода.

3.13. Депозити

Депозити се исказују у висини депонованих износа који могу бити увећани за обрачунату камату, што зависи од облигационог односа између депонента и Банке. Банка је уговарала каматне стопе на депозите у зависности од висине депозита.

Девизни депозити се приказују у КМ према средњем курсу валута важећем на дан биланса.

У билансу стања депозити су приказани као трансакциони и остали депозити.

3.14. Капитал

Капитал Банке обухвата: акцијски капитал, остали облици капитала, емисиона премија, уписани а неуплаћени акцијски капитал, резерве из добити, остале резерве, посебне резерве за потенцијалне губитке, резерве за опште банкарске ризике, пондерисане резерве (курсне разлике), ревалоризационе резерве, добитак текуће године, нераспоређени добитак из ранијих година, задржана зарада, губитак текуће и из ранијих година.

Капитал Банке формиран је из уложених средстава оснивача Банке у новчаном облику. Оснивач не може повлачити средства уложена у капитал Банке.

3.15. Кључне рачуноводствене процјене и претпоставке

Руководство врши процјене и доноси претпоставке које утичу на вриједност средстава и обавеза у наредној финансијској години. Процијењене вриједности су ријетко једнаке оствареним резултатима. Процјене и претпоставке које садрже ризик да ће проузроковати материјално значајне корекције књиговодствене вриједности средстава и обавеза у току наредне финансијске године су приказане у даљем тексту.

Л/ Исправка вриједности

Банка врши преглед потраживања и других пласмана у циљу процјене исправке вриједности и резервисања на мјесечном нивоу. Код утврђивања да ли губитке по основу обезвређења потраживања и других пласмана треба признати у билансу успјеха, Банка процјењује да ли постоје информације/докази које указују на постојање мјерљивог смањења процијењених будућих токова готовине на групном нивоу, прије него што је такве губитке могуће идентификовати на нивоу појединачног потраживања, односно пласмана. Информације које могу указати на губитке по основу потраживања и пласмана укључују: нередовност и кашњење у измиривању обавеза, тржишне и економске услове на локалном нивоу који условљавају кашњења у измиривању обавеза и слично. Процјене руководства о обезвређењу потраживања и других пласмана путем процјене будућих токова готовине се базирају на стварним губицима из прошлости, који су реализовани на финансијским средствима са сличним ризиком и сличним узроцима обезвређења. Методологија и претпоставке од којих се полази при дефинисању износа и периода прилива готовине по основу пласмана су предмет редовне провјере у циљу свођења на минимум разлике између процијењених губитака и стварних губитака.

Поступак процјене обезвређења се врши на појединачном нивоу, за сваки материјално значајан кредит и на групном нивоу, за материјално мање значајне кредите. Износ обезвређења се појединачно процјењује као разлика између књиговодствене вриједности и садашње вриједности очекиваних будућих новчаних токова, утврђене дисконтовањем, применом ефективне каматне стопе конкретног кредита.

Обезвређење за материјално мање значајне кредите се процјењује групно за сваку бонитетну групу посебно, имајући у виду њихове сличне карактеристике у погледу кредитног ризика, и то у висини процента миграција одговарајуће бонитетне групе у В бонитетну групу коригованих за проценат наплате кредита који су били сврстани у В бонитетну групу.

Уколико се приликом појединачне процјене материјално значајних кредита процјени да не постоје објективни докази о обезвређењу кредита, тај кредит се обезвређује у висини процента обезвређења бонитетне групе којој припада.

Методологија и претпоставке од којих се полази при дефинисању износа и периода прилива готовине по основу пласмана су предмет редовне провјере у циљу свођења на минимум разлике између процијењених губитака и стварних губитака. Износи очекиваних прилива по кредиту процјењују се на основу доказа о планираним приходима дужника, а у случају да су недовољни примењује се процјена новчаног тока из реализације колатерала. Процјена броја дана кашњења наплате одређеног потраживања од дужника, утврђује се сагледавањем свих релевантних доказа о времену реализације планираних прихода дужника, као и искуствених података о кашњењу у плаћању тог дужника.

ЛП/ Поштена (фер) вриједност

Утврђивање поштене вриједности финансијских средстава и обавеза за које не постоји тржишна цијена захтијева коришћење различитих модела и техника. Код финансијских инструмената који имају мањи обим трговине и чије тржишне цијене су самим тим мање транспарентне, утврђивање фер вриједности је субјективније, односно захтијева већи степен коришћења процјене у зависности од ликвидности инструмента, концентрације ризика, несигурности на тржишту, претпоставки везаних за цијену и осталих фактора који утичу на конкретан финансијски инструмент.

3.16. Бенефиције запослених

У складу са прописима који се примењују у Републици Српској/БиХ, Банка је у обавези да плаћа доприносе државним фондовима којима се обезбјеђује социјална сигурност запослених. Ове обавезе укључују доприносе за запослене на терет послодавца у износима обрачунатим по стопама прописаним релевантним законским прописима. Банка је, такође, обавезна да од бруто зарада запослених обустави доприносе и да их, у име запослених, уплати тим фондовима. Доприноси на терет послодавца и доприноси на терет запосленог се књиже на терет расхода периода на који се односе.

Банка нема сопствене пензионе фондове нити опције за исплате запосленима у виду акција и по том основу нема идентификоване обавезе на дан 31. децембра 2011. године.

Банка је извршила издавања резервисања у 2011. години у складу са МРС 19 *Примања запослених*, за дио повећања дугорочних обавеза за отпремине за одлазак у пензију и повећање обавеза за неискоришћене дане годишњих одмора запослених. За процјену и обрачун резервисања по наведеним основама Банка је ангажовала овлашћеног лиценцираног актуара.

3.17. Информације по сегментима

Банка прати и објелодањује пословање по сегментима - пословним линијама . Банка највећи део свог пословања обавља на територији Републике Српске/БиХ и због тога нису објелодањене информације по географским сегментима.

БИЛАНС УСПЈЕХА

4. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ПО ОСНОВУ КАМАТА

а) ПРИХОДИ ОД КАМАТА

	У 000 КМ	
	За годину која се завршава 31. децембра	
	2011.	2010.
Приходи од камата по осн. кредита, депозита и ХОВ у дом.вал.	6,484	5,537
Приходи од камата по осн. кредита, депозита и ХОВ са уг.зашт.	6,291	8,027
Приходи од камата по осн. кредита, депозита и ХОВ у стр.вал	1,149	244
УКУПНО:	<u>13,924</u>	<u>13,808</u>

б) РАСХОДИ КАМАТА

	У 000 КМ	
	за годину која се завршава 31. децембра	
	2011.	2010.
Расходи од камата по осн. кредита, депозита и ХОВ у дом.вал.	3,105	3,985
Расходи од камата по осн. кредита, депозита и ХОВ са уг.зашт.	208	119
Расходи од камата по осн. кредита, депозита и ХОВ у стр.вал	285	934
УКУПНО:	<u>3,598</u>	<u>5,038</u>

ц) НЕТО ПРИХОД ОД КАМАТА

	У 000 КМ	
	за годину која се завршава 31. Децембра	
	2011.	2010.
Нето приход од камата	<u>10,326</u>	<u>8,770</u>

5. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ОД НАКНАДА И ПРОВИЗИЈА

а) Приходи од накнада и провизија

	У 000 КМ	
	за годину која се завршава 31. децембра	
	2011.	2010.
Приходи од услуга платног промета	1,668	1,588
Приходи од провизија	1,068	1,038
Приходи од осталих накнада	279	233
УКУПНО:	<u>3,015</u>	<u>2,859</u>

б) Расходи од накнада и провизија

	У 000 КМ	
	за годину која се завршава 31. децембра	
	2011.	2010.
Расходи накнада и провизија у домаћој валути	184	194
Расходи накнада и провизија у иностраној валути	101	106
Расходи осталих накнада и провизија	267	444
УКУПНО:	552	744

ц) Нето приход од накнада и провизија

	У 000 КМ	
	за годину која се завршава 31. децембра	
	2011.	2010.
Нето приход од накнада и провизија	2,463	2,115

6. НЕТО ПРИХОД/РАСХОД ОД ПРОМЈЕНЕ ВРИЈЕДНОСТИ ИМОВИНЕ И ОБАВЕЗА

	У 000 КМ	
	за годину која се завршава 31. децембра	
	2011.	2010.
Приходи по основу позитивних курсних разлика	2,014	2,225
Расходи по основу негативних курсних разлика	(1,935)	(2,032)
УКУПНО:	79	193

Пословне промјене настале у иностраној валути су прерачунате у КМ по званичном курсу који је важио на дан пословне промјене.

Средства и обавезе исказане у иностраној валути на дан биланса стања су прерачунате у КМ по званичном средњем курсу који је важио на тај дан. Курсне разлике настале као резултат прерачунавања, књижене су у корист прихода или на терет расхода.

7. ПРИХОДИ ИЗ ОПЕРАТИВНОГ ПОСЛОВАЊА

	У 000 КМ	
	за годину која се завршава 31. децембра	
	2011.	2010.
Приходи од укидања индир.отписа пласмана	4,164	5,474
Приходи од укидања резервисања за ванбилансне позиције	93	116
Приходи од укидања резервисања за обавезе	-	-
Остали приходи из оператив.пословања	-	-
Приходи од укидања резервисања за обавезе	4,257	5,590

8. РАСХОДИ ИНДИРЕКТНИХ ОТПИСА ПЛАСМАНА

	У 000 КМ	
	за годину која се завршава 31. децембра	
	2011.	2010.
Резервисања за ризичну билансну активу	4,942	5,941
Резервисања за ризичну ванбилансну активу	90	165
	5,032	6,106
Резервисања за отпремнине запосленима	21	4
Резервисања по судским споровима	-	-
	УКУПНО 5,053	6,110
Укупне резерве по регулаторном захтјеву за биланс и ванбиланс 31.12.2011. године		15,037
Укупна исправка вриједности по МРС 39. и 37. (за биланс и ванбиланс)		7,019
Посебне резерве за процијењене губитке – конто 812		1,891
Износ недостајућих резерви за кредитне губитке по АБРС		6,127

Руководство Банке је извршило резервисање за потенцијалне кредитне губитке на основу свих познатих и предвидљивих ризика на датум састављања финансијских извјештаја.

9. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ РАСХОДИ

	У 000 КМ	
	31. децембар	
	2011.	2010.
Трошкови бруто зарада и бруто накнада зарада	4,539	3,998
Трошкови накнада за привремене и повремене послове	10	19
Остали лични расходи	146	151
Трошкови материјала	437	389
Трошкови производних услуга	2,706	2,595
Трошкови амортизације	1,007	1,065
Нематеријални трошкови	1,638	1,442
Трошкови по основу пореза и доприноса	202	288
Остали трошкови	-	-
	10,685	9,947

10. ДОБИТАК ПО ОСНОВУ ОСТАЛИХ ПРИХОДА И РАСХОДА

	У 000 КМ	
	за годину која се завршава 31. Децембра	
	2011.	2010.
Остали приходи	43	35
Остали расходи	(21)	(133)
УКУПНО:	22	(98)

11. ПОРЕЗ НА ДОБИТ

	У 000 КМ	
	31. децембар	
	2011.	2010.
Добит /(губитак) прије опорезивања	1,409	512
Обрачунати порез по стопи од 10,00%	141	-
Корекције за сталне разлике:		
- Капитални добици/губици	-	-
- Трошкови који се признају у пореском билансу	(22)	-
Ефективни порез на добит	119	-
Ефективни пореска стопа	8,47%	-

Капитални губитак је настао по основу продаје пословног простора у Билећи, а који је стечен у поступку наплате кредитног потраживања.

БИЛАНС СТАЊА

12. ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	31. децембар			У 000 КМ
	2011.			2010.
	Бруто	Исп. вредн.	Нето	
Готовина и гот. еквиваленти у дом.валути	2,514		2,514	2,049
Готовина и гот. еквиваленти у иностраној валути	6,062		6,062	5,465
Остала потраживања у домаћој валути	787	4	783	690
Остала потраживања у иностраној валути	14		14	80
	9,377	4	9,373	8,284

Готовина и готовински еквиваленти обухватају и депоноване вишкове ликвидних средстава код ЦБ БиХ/РС у складу са регулативом из МРС/МСФИ и измијењеним прописима од стране ЦБ БиХ/РС.

13. ДЕПОЗИТИ КОД ЦБ БиХ/РС КОЈЕ СЕ МОГУ РЕФИНАНСИРАТИ КОД ЦБ БиХ/РС

	У 000 КМ	
	31. децембар 2011.	2010.
Обавезна резерва код ЦБ БиХ/РС у домаћој валути	14,828	19,633
Остала новчана средства у домаћој валути - вишкови ликвидних средстава	49,060	65,017
УКУПНО:	<u>63,888</u>	<u>84,650</u>

Обавезна резерва код ЦБ БиХ/РС представља минималну резерву средстава у домаћој валути обрачунату у складу са Одлуком о обавезној резерви код ЦБ БиХ/РС.

Од 1. фебруара 2011. године стопа обавезне резерве на депозите и позајмљена средства с уговореним роком доспијећа до једне године је смањена са 14% на 10%, док је стопа обавезне резерве на депозите и позајмљена средства са уговореним роком доспијећа преко једне године остала непромијењена са процентом од 7%.

Од 1. августа 2011. године мијења се обрачун накнаде банкама на износ средстава које банке држе код ЦББиХ, на износ обавезне резерве - 70% и на износ средстава изнад обавезне резерве - 90% од стопе која се утврђује на основу пондерисаног просјека каматних стопа које је у истом периоду на тржишту остварила ЦББиХ на депозите инвестиране до мјесец дана.

14. ПОТРАЖИВАЊА ЗА КАМАТУ И НАКНАДУ И ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА

	У 000 КМ			
	31. децембар			2010.
	2011.			
	Бруто	Исп. вриједн.	Нето	
Потраживања за камату и накнаду у домаћој валути и друга потраживања	2,314	844	1,470	1,243
Потраживања за камату и накнаду у иностраној валути и друга потраживања	56	56	-	-
УКУПНО:	<u>2,370</u>	<u>900</u>	<u>1,470</u>	<u>1,243</u>

15. ДАТИ КРЕДИТИ И ДЕПОЗИТИ

	У КМ			
	31. децембар			2010.
	2011.			
	Бруто	Исп. вриједн.	Нето	
Дати кредити и депозити у домаћој валути:	15,837	662	15,175	11,454
Дати кредити и депозити са угов. заштитом од ризика у домаћој валути	132,445	2,022	130,423	120,372
Дати кредити и депозити у иностраној валути	-	-	-	2,517
УКУПНО:	<u>148,282</u>	<u>2,684</u>	<u>145,598</u>	<u>134,343</u>

Кредити су приказани у билансу стања у висини ненаплаћених и недоспјелих износа одобрених пласмана.

Кредити до једне године су одобрени уз каматне стопе у распону од 2,0 % до 12,0% на годишњем нивоу. Кредити преко једне године су одобрени на период до максимум 25 година уз годишњу каматну стопу у распону од 3,0 % до 13,0% годишње.

Агенција за банкарство Републике Српске је Одлукама о измјенама и допунама Одлуке о минималним стандардима за управљање кредитним ризиком и класификација активе банака („Службени гласник Републике Српске“ број 136/10 и 127/11) и Упутством о измијењеном начину формирања, евидентирања и извјештајног исказивања резерви за кредитне губитке број 01-Д-1/11, регулисала да Банке примјењују методологију за мјерење умањења вриједности кредита и остале финансијске имовине у складу са IAS и IFRS (чија примјена је у обавези од 1. јануара 2010. године и ускладу са тим настала је обавеза рекласификације билансне позиције општих и посебних резервисања из пасиве у припадајуће билансне позиције активе).

Укупно обрачуната исправка вриједности за ставке активе биланса стања изложене ризику износи КМ 6.971 хиљада.

16. ОСНОВНА СРЕДСТВА

Промијене на основним средствима у 2011. години су приказане као што слиједи:

У 000 КМ	Земљиште	улаг.у туђе об.	Компјутери	Остала опрема	Основна средства у припреми	Аванси за основна средства	Укупно
<i>Набавна вриједност</i>							
Стање 01.01.2011. године	-	546	1,000	2,896	420		4,862
Набавка нових основних средства	-	89	304	336	713		1,442
Пренос са основних средстава у припреми	-	-	-	-	(998)		(998)
Расходовање	-	-	(10)	(19)			(29)
Стање 31.12.2011. године		635	1,294	3,213	135		5,277
<i>Исправка вриједности</i>							
Стање 01.01.2011.године		341	845	1,411			2,597
Обрачуната амортизација		83	104	471			658
Расходовање		0	(10)	(15)			(25)
Стање 31.12.2011. године		424	939	1,867			3,230
Садашња вриједност 31.12.2011. године		211	355	1,345	135		2,047
Садашња вриједност 31.12.2010.године		205	155	1,485	420		2,265

17. Нематеријална улагања

Пројмене на нематеријалним улагањима у 2011. години су приказане као што следи:

У 000 КМ	Софтвери	Укупно
Набавна вриједност		
Стање 01.01.2011. године	1,620	1,620
Набавка	271	271
Стање 31.12.2011. године	1,891	1,891
Исправка вриједности		
Стање 01.01.2011. године	917	917
Обрачуната амортизација	349	349
Стање 31.12.2011. године	1,266	1,266
Садашња вриједност 31.12.2011. године	625	625
Садашња вриједност 31.12.2010. године	702	702

18. ОСТАЛИ ПЛАСМАНИ И АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	У 000 КМ	
	31. децембар 2011.	2010.
Остали пласмани у домаћој валути	37	30
Доспјели пласмани и тек. доспијећа дуг. пласмана у дом. валути	4,780	4,107
АВР у домаћој валути	371	287
Доспјели пласмани и тек. доспијећа дуг. пласмана у стр. валути		
АВР у иностраној валути	1	13
УКУПНО:	5,189	4,437

19. ЗАЛИХЕ

	У 000 КМ	
	31. децембар 2011.	2010.
Залихе –садашња вриједност	52	85

20. СТАЛНА СРЕДСТВА НАМИЈЕЊЕНА ПРОДАЈИ

	У 000 КМ	
	31. децембар 2011.	2010.
Стална средства намијењена продаји	2,261	59

Позиција средства намијењена продаји се састоје из:

- некретнина које су стечене у судском извршном поступку ради наплате потраживања од кредитног дужника „Прохема“ доо Брчко, књиговодствене вриједности КМ 2.198 хиљада,
- машине која је уступљена од стране кредитног дужника Шипад „10 август“ ад Власеница у стечајном поступку ради намирења потраживања, књиговодствене вриједности КМ 63 хиљаде.

21. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ДЕПОЗИТА И КРЕДИТА

	У 000 КМ	
	31. децембар	
	2011.	2010.
Обавезе по основу кредита и депозита у домаћој валути	75,386	65,523
Обавезе по основу кредита и депозита са уг. заштитом од ризика	67,558	53,272
Обавезе по основу кредита и депозита у иностраној валути	36,121	52,190
УКУПНО:	179,065	170,985

Краткорочни депозити у домаћој валути су депоновани уз каматну стопу у износу од 0,20 % до 6,0 % годишње, а депозити у иностраној валути по каматној стопи у распону од 0,10 % до 6,0 % годишње.

Дугорочни депозити у домаћој валути су депоновани уз каматну стопу у износу од 2,80 % до 6,20 % годишње, а депозити у иностраној валути по каматној стопи у распону од 3,80 % до 6,20 % годишње. Каматне стопе на узете кредите су се кретале у распону од 2,0%-5,86 % годишње.

22. ОБАВЕЗЕ ЗА КАМАТУ И НАКНАДУ

	У КМ	
	31. децембар	
	2011.	2010.
Обавезе за камату и накнаду у домаћој валути	27	9
Обавезе за камату и накнаду у иностраној валути	-	-
	27	9

23. ОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ И ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	У 000 КМ	
	31. децембар	
	2011.	2010.
Остале обавезе у домаћој валути, осим обавеза за порезе	767	612
Обавезе за порезе и доприносе	99	17
Резервисања	306	299
ПВР у домаћој валути	1,221	1,450
Остале обавезе у иностраној валути	79	136
ПВР у иностраној валути	540	669
УКУПНО:	3,012	3,183

24. АКЦИОНАРСКИ КАПИТАЛ, РЕЗЕРВЕ И АКУМУЛИРАНА ДОБИТ/ГУБИТАК

Укупан акционарски капитал на дан 31.12.2011. године износи 60.000.000,00 КМ, а састоји се од 60.000 обичних акција са правом гласа, номиналне вриједности 1.000 КМ.
Већински акционар Банке је Комерцијална банка а.д. Београд која има учешће од 99,999%.

	У 000 КМ	
	31. децембар	
	2011.	2010.
Акционоарски капитал	60,000	60,000
Резерве из добити	-	674
Посебне резерве за процијењене губитке	1,891	705
Добитак текуће године	1,290	512
УКУПНО:	63,181	61,891

25. ПРЕУЗЕТЕ И ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОБАВЕЗЕ

а) Гаранције и остале преузете и потенцијалне обавезе

	У 000 КМ	
	31. децембар	
	2011.	2010.
Издате гаранције и друга јемства:	21,883	13,921
Преузете неопозиве обавезе за неповучене кредите и пласмане у домаћој валути	15,505	7,147
Преузете неопозиве обавезе за неповучене кредите и пласмане у иностраној валути	192	-
Издате гаранције и друга јемства у иностраној валути	6,405	86
Друга ванбилансна актива /пасива	330,203	282,052
Остале ставке ванбилансне изложености банке	560	267
УКУПНО:	374,748	303,473

б) Остале потенцијалне обавезе

Судски спорови

На дан 31.12.2011. године, потенцијалне обавезе по основу спорова који се воде против Банке износе КМ 241 хиљада (број предмета 8).

Мишљење руководства Банке и њених правних заступника је да се не очекују значајнији негативни исходи спорова који би могли имати материјално значајне ефекте на финансијске извјештаје Банке.

Банка има резервисања за судске спорове у износу од КМ 6 хиљада.

На дан 31. децембар 2011. године Комерцијална банка АД Бања Лука води 143 судска спора против трећих лица по основу наплате кредита у износу од КМ 4.066 хиљада.

26. ПРЕГЛЕД ТРАНСАКЦИЈА СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА - КББГ

КВ БАЊА ЛУКА - 31.12.2011.				
Конто (КББЛ-Бања Лука)	Валута	Озн-валуте	Салдо у хиљадама валута	Салдо у хиљадама КМ
5000041	978	ЕУР	26	51
0500045	941	РСД	286	5
0500042	941/977	РСД/КМ		39
	036	АУД	1	1
	124	ЦАД	1	1
	208	ДКК	-	-
	752	СЕК	-	-
	756	ЦХФ	2	4
	826	ГБП	1	2
	840	УСД	1	1
	978	ЕУР	15	30
0500040	978	ЕУР	14	27
9320400 -9820400	978	ЕУР	8,000	15,647
7070001	941/977	РСД/КМ	750	750
711002	941/977	РСД/КМ	5	5
780020	941/977	РСД/КМ	166	166
606001	941/977	РСД/КМ	26	26
617004	941/977	РСД/КМ	1	1
615010	941/977	РСД/КМ	11	11
680020	941/977	РСД/КМ	166	166

ИСПЛАТЕ КЉУЧНОМ РУКОВОДСТВУ				
Бруто и нето примања Управе Банке *, Надзорног одбора и Одбора за ревизију у 2011. била су слиједећа:				
У хиљадама КМ		31. децембар		31. децембар
		2011.		2010.
Бруто примања				
Управа Банке*		375		348
Нето примања				
Управа Банке*		227		223
Бруто примања				
Надзорни одбор и Одбор за ревизију		131		128
Нето примања				
Надзорни одбор и Одбор за ревизију		115		115

*Напомињемо да се код примања Управе банке приказују само бруто и нето примања Директора и Извршних директора Банке (не узимају се у обзир примања директора сектора).

27. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Девизни курсеви утврђени на међубанкарском састанку девизног тржишта примијењени за прерачун позиција биланса стања у конвертабилним маркама (БАМ) на дан 31. децембра 2011. године за поједине главне валуте су:

	У КМ	
	31. децембар 2011.	2010.
УСД (840)	1.5115	1.4728
ЕУР (978)	1.9558	1.9558
ЦХФ (756)	1.6089	1.5678

28. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА

Банка је препознала процес управљања ризицима као кључни елемент управљања пословањем, с обзиром да изложеност ризицима произилази из свих пословних активности, као неодвојивог дијела банкарског пословања, којима се управља кроз идентификовање, мјерење, ублажавање, праћење и контролу и извјештавање, односно успостављањем ограничења ризика, као и извјештавање у складу са стратегијама и политикама.

Банка је успоставила свеобухватан и поуздан систем управљања ризицима који обухвата: стратегије, политике и процедуре управљања ризицима, одговарајућу организациону структуру, ефикасан и ефикасан процес управљања свим ризицима којима је изложена, адекватан систем унутрашњих контрола, одговарајући информациони систем и адекватан процес интерне процјене адекватности капитала.

Ризични профил за преузимањем ризика, Банка дефинише се на бази капацитета за покриће ризика којима је или може бити изложена. Преузимање ризика представља језгро банкарског пословања и од великог значаја је за континуирано профитабилно пословање Банке.

Интерним актима–Банка је поставила слиједеће циљеве у оквиру система управљања ризицима: минимизирање негативних ефеката на финансијски резултат и капитал уз поштовање дефинисаних оквира прихватљивог нивоа ризика, одржавање потребног нивоа адекватности капитала, развој активности Банке у складу са пословним могућностима и развојем тржишта у циљу остваривања конкурентских предности.

Систем управљања ризицима

Систем управљања ризицима је дефинисан интерним актима Банке.

У циљу успјешнијег управљања ризицима, у току је усвајање нових аката на нивоу Групе, при чему су усвојени Стратегија управљања ризицима као и Политике управљања ризицима, а усвајање нижих аката (Процедуре управљања ризицима и Методологије за управљање пројединачним ризицима), којим ће бити замијењена важећа Упутства за управљање ризицима је у току.

Интерним актима (Циљеви и принципи управљања ризицима, односно Стратегијом управљања ризицима од 31.12.2011. године), дефинисани су:

- дугорочни циљеви, утврђени пословном политиком и стратегијом Банке, као и склоност ка ризицима одређеном у складу са тим циљевима;
- основна начела преузимања и управљања ризицима;
- основна начела процеса интерне процјене адекватности капитала Банке.
- преглед и дефиниције свих ризика којима је Банка изложена или може да буде изложена.

Банка је утврдила основне принципе управљања ризицима како би испунила своје дугорочне циљеве:

- организовање пословања засебне организационе јединице за управљање ризицима;
- функционална и организациона одвојеност активности управљања ризицима од редовних пословних активности Банке;
- свеобухватност управљања ризицима;
- ефективност управљања ризицима;
- цикличност управљања ризицима;
- развој управљања ризицима као стратешко одређење;
- управљање ризицима је дио пословне културе.

Политике управљања појединим врстама ризика ближе дефинишу:

- начин организовања процеса управљања ризицима Банке и јасна разграничења одговорности запослених у свим фазама тог процеса;
- начин процјене ризичног профила Банке и методологије за идентификовање и мјерење, односно процјену ризика;
- начини праћења и контроле ризика и успостављање система лимита, односно врсте лимита које Банка користи и њихову структуру;
- мјере за ублажавања ризика и правила за примјену тих мјера;
- начин и методологију за спровођење процеса интерне процјене адекватности капитала Банке;
- принципи функционисања система интерних контрола;
- оквир и учесталост стрес тестирања, као и поступање у случајевима неповољних резултата стрес тестова.

Упутствима за управљање ризицима, (односно Процедуре управљања ризицима као и Методологије чије је усвајање на нивоу Групе у току) Банка ближе дефинише процес управљања ризицима и надлежности и одговорности свих организационих дијелова Банке у систему управљања ризицима.

Надлежности

За примјену Стратегије управљања ризицима одговорни су надлежни органи Банке и организациони дијелови који спроводе и учествују у систему управљања ризицима.

Надзорни одбор је надлежан и одговоран за успостављање јединственог система управљања ризицима и надзор над тим системом, усвајање стратегије и политика управљања ризицима и стратегију управљања капиталом, усвајање процедура за управљање ризицима, успостављање система интерних контрола, надзор над радом Управе Банке, као и спровођење процеса интерне процјене адекватности капитала.

Управа Банке је надлежна и одговорна за спровођење стратегије и политика управљања ризицима и стратегију управљања капиталом, усваја упутства, односно методологије за управљање ризицима, усвајање и анализу ефикасности примјене процедура за управљање ризицима, којима се ближе дефинише процес идентификација, мјерења, ублажавања, праћења и контроле и извјештавања о ризицима којима је Банка изложена. Извјештава Надзорни одбор о ефикасности примјене дефинисаних процедура управљања ризицима.

Одбор за ревизију је надлежан и одговоран за анализу и надзор примјене и адекватног спровођења усвојених стратегија и политика за управљање ризицима и система интерних контрола. Најмање једном мјесечно извјештава Надзорни одбор о својим активностима и утврђеним неправилностима и предлаже начин на који ће се оне отклонити.

Одбор за управљање активом и пасивом је надлежан и одговоран за праћење изложености Банке ризицима који произилазе из структуре њених билансних потраживања, обавеза и ванбилансних ставки, као и предлагање мјера за управљање каматним ризиком и ризиком ликвидности.

Кредитни одбор одлучује о кредитним захтјевима у оквирима утврђеним актима Банке, анализира изложеност Банке кредитном, каматном и валутном ризику, анализира кредитни портфолио и спроводи налазе интерне ревизије из надлежности Одбора, а такође предлаже мјере Управи Банке и Надзорном одбору Банке.

Сектор управљања ризицима дефинише и предлаже за усвајање Надзорном одбору циљеве и принципе управљања ризицима, односно стратегију, политике и процедуре управљања ризицима, дефинише и предлаже на усвајање Управи Банке упутства, односно методологије управљања ризицима, идентификује, мјери, ублажава, прати и контролише и извјештава о ризицима којима је Банка изложена у свом пословању. Такође, надлежна је за развијање модела и методологија свих фаза управљања ризицима и извјештавање надлежних органа Банке.

Интерна ревизија спроводи независно вредновање система управљања ризицима, и врши редовну процјену адекватности, поузданости и ефикасности система интерних контрола.

Процес управљања ризицима

Банка редовно мјери односно процјењује ризике које је идентификовала у свом пословању. Мјерење подразумијева примјену квалитативних и квантитативних метода мјерења које омогућују уочавање промјена у профилу ризика и процјену нових ризика.

За све идентификоване ризике Банка одређује њихову значајност која је заснована на свеобухватној процјени ризика који су својствени појединим пословима, производима, активностима и процесима Банке.

Ублажавање ризика подразумијева диверсификацију, пренос, смањење и/или избјегавање ризика, а Банка га спроводи у складу са ризичним профилем и склоношћу ка ризицима.

Праћење и контрола ризика се заснива и на лимитима које је Банка успоставила. Они зависе од пословне стратегије и тржишног окружења, као и од нивоа ризика који је Банка спремна да прихвати.

Извјештаји о управљању ризицима се редовно достављају: Надзорном одбору, Управи Банке, Одбору за ревизију, Одбору за управљање активном и пасивом и Кредитном одбору, који садрже све информације неопходне за процјену ризика и доношење закључака о ризицима Банке.

Врсте ризика

Банка је у пословању посебно изложена слиједећим врстама ризика: кредитном и са њим повезаним ризицима, ризику ликвидности, тржишном ризику, оперативном ризику, ризику улагања и ризику земље, као и свим осталим ризицима који се могу појавити при редовном пословању Банке.

28.1. КРЕДИТНИ РИЗИК

Кредитни ризик је ризик могућности настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Банке услед неизвршења обавеза дужника према Банци. Кредитни ризик Банке условљен је кредитном способношћу дужника, његовом уредношћу у извршавању обавеза према Банци, као и квалитетом инструмената обезбјеђења.

У оквиру кредитног ризика Банка прати слиједеће ризике:

- **Ризик неизвршења (default risk)** – ризик од губитка који може наступити уколико дужник не измири своју обавезу према Банци;
- **Ризик промјене кредитног квалитета активе (downgrade risk)** – ризик од губитка који може настати уколико дође до погоршања нивоа ризичности дужника (погоршања кредитног рејтинга дужника);
- **Ризик промјене вриједности активе** – ризик од губитка који може настати на позицијама активе дође до смањења тржишне вриједности у односу на вриједност по којој је актива купљена;
- **Ризик концентрације** је ризик који директно или индиректно произилази из изложености Банке према истом или сличном фактору ризика или врсти ризика, као што су: изложености према једном лицу или групи повезаних лица, привредним гранама, географским подручјима, врстама производа и активности, инструментима кредитне заштите, финансијским инструментима, роби.
- **Ризик изложености** је ризик који може проистећи по основу изложеност Банке према једном лицу, групи повезаних лица или лицима повезаним са Банком;
- **Ризик земље** је ризик који се односи на земљу поријекла дужника и представља ризик настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Банке због немогућности наплате потраживања од дужника као посљедице економских или социјалних прилика у земљи порјекла дужника.

Поред наведених Банка прати и са кредитним ризиком повезане слиједеће ризике:

- **Резидуални ризик** је ризик да технике ублажавања кредитног ризика буду мање ефикасне него што је очекивано, односно да њихово коришћење недовољно утиче на умањење ризика којима је Банка изложена.

У складу са обимом, врстом и сложеносту послова које обавља, Банка је организовала процес управљања кредитним ризиком и јасно разграничила одговорности запослених у свим фазама тог процеса. Организациони модел система управљања кредитним ризиком Банке обезбјеђује адекватну комуникацију, размјену информација и сарадњу на свим организационим нивоима, а такође обезбјеђује јасну, оперативну и организациону раздвојеност функције за независно управљање ризицима и активности подршке с једне стране, од активности преузимања ризика, односно подјелу дужности, надлежности и одговорности. Банка је успоставила и адекватан информациони систем који подразумијева потпуну информисаност лица укључених у систем управљања кредитним ризиком, примјеном одговарајуће ИТ подршке и утврђивањем учесталости извештавања руководства Банке.

Циљ управљања кредитним ризиком је минимизирање негативних ефеката кредитног ризика на финансијски резултат и капитал Банке, по основу билансних и ванбилансних пласмана и на основу пословања са другом уговорном страном за позиције које се воде у банкарској књизи.

Прихватљив ниво изложености кредитном ризику Банке у складу је са дефинисаном Стратегијом управљања ризицима и зависи од структуре портфолиа Банке, на основу које се омогућује лимитирање негативних ефеката на финансијски резултат и минимизирање капиталних захтјева за кредитни ризик у циљу одржавања адекватности капитала на прихватљивом нивоу. Банка одобрава пласмане клијентима (правним и физичким лицима) за које процјењује да су кредитно способни. С друге стране Банка не улаже у високо-ризичне пласмане као што су улагања у високопрофитабилне пројекте с високим ризиком, у инвестиционе фондове високоризичног пројекта и слично.

Основна начела управљања кредитним ризиком су:

- управљање кредитним ризиком на нивоу појединачних пласмана и на нивоу цјелокупног портфолија Банке.
- одржавање нивоа кредитног ризика који минимизира негативан утицај на финансијски резултат и капитал;
- рангирање пласмана у складу са њиховом ризичношћу;
- пословање у складу са добрим праксама за одобравање пласмана;
- обезбјеђење адекватних контрола за управљање кредитним ризиком.

У циљу управљања кредитним ризиком, Банка настоји да послује са клијентима добре кредитне способности и прибавља одговарајуће инструменте обезбјеђења плаћања. Банка оцјењује кредитну способност сваког клијента у моменту подношења захтјева и врши редован и ванредан мониторинг дужника, пласмана и колатерала, како би била у могућности да предузме одговарајуће активности у циљу наплате свог потраживања.

Идентификација кредитног ризика подразумијева анализирање свих индикатора, који доводе до настанка и повећања изложености кредитном ризику. Банка на свеобухватан начин благовремено утврђује узроке текуће изложености кредитном ризику и процјењује узроке изложености кредитном ризику по основу насталих и пројектованих промјена на тржишту, као и по основу увођења нових пословних производа и активности.

Банка врши квантитативно и/или квалитативно мјерење, односно процјену идентификованог кредитног ризика. Процес мјерења кредитног ризика заснован је на два паралелна приступа:

- регулаторни приступ – процес обезвјеђења пласмана и процјене резервисања за губитке по ванбилансним позицијама по основу Међународног рачуноводственог стандарда 39 и Међународног рачуноводственог стандарда 37 и класификовања потраживања дужника по основу законских прописа;
- интерни приступ – мјерење нивоа ризичности појединачног пласмана на основу интерног система рејтинга.

Рејтинг систем није само инструмент за обликовање појединачних одлука и процјењивање нивоа ризика појединачног пласмана, већ представља основу за анализу портфолиа, подршку приликом дефинисања лимита и одобрења пласмана Банке, као и подршку у поступку обезвјеђења пласмана и процјене резервисања за губитке по ванбилансним позицијама у циљу рангирања нивоа ризичности пласмана и исказивања реалне вриједности потраживања. Интерни систем рејтинга подлијеже редовној ревизији и унапређењу.

У анализи кредитног ризика поред Интерног система рејтинга Банка користи и начела прописана регулативом Агенције за банкарство Републике Српске, која захтјева класификацију сваког пласмана на основу прописаног оквира и обрачун резервисања за процјену кредитног ризика. Агенција за банкарство је током 2011. године извршила допуну Одлуке од минималним стандардима за управљање кредитним ризиком и класификацију активе банака, у дијелу активе која се не класификује, и у складу са тим допуну Одлуке о минималним стандардима за управљање концентрацијом ризика банака. Примјена ових начела омогућава Банци да предвиди потенцијалне ризике који могу довести до немогућности и неспособности клијента да своје обавезе измирује о року досијећа према уговором дефинисаним условима. У том смислу Банка врши класификацију потраживања и обрачун потребног нивоа резерви за кредитне губитке редовном анализом портфолиа на мјесечном нивоу. Анализа обухвата мјерење адекватности резервисања по клијентима, категоријама ризика, дијеловима портфолиа и укупном портфолиу. Резерве за кредитне губитке представљају одређени вид заштите од могућих негативних посљедица уколико се пласирана средства не врате о року досијећа и у пуном износу.

Прије одобрења пласмана Банка процјењује кредитну способност дужника као примарни извор отплате пласмана на основу интерно дефинисаних критеријума и понуђени колатерал као секундарни извор наплате. На основу идентификованог и измјереног нивоа кредитног ризика (процјене финансијског стања и кредитне способности дужника, као и вриједности и правне сигурност кредитне заштите и других релевантних фактора) и независног мишљења о ризику, надлежни Одбори и Органи Банке, сагласно дефинисаном систему одлучивања доносе Одлуку о одобрењу пласмана.

Доношење одлука о излагању кредитном ризику, Банка је дефинисала кроз Одлуку Надзорног одбора о лимитима одобравања трансакција.

Приликом доношења одлука у области кредитирања, поштује се принцип двоструке контроле тзв. „принцип четворо очију“, којим се обезбјеђује да увијек постоји страна која предлаже и страна која одобрава одређени пласман. У складу са Одлуком Надзорног одбора о Закључку кредита и гарнација за чије је одобрење потребно мишљење Сектора управљања ризицима, израђује се независан став Сектора управљања ризицима.

У циљу одржавање кредитног ризика на прихватљивом нивоу, Банка је дефинисала поступак ублажавања који подразумева:

- дефинисање лимита изложености;
- дефинисање и примјена мјера за ублажавање кредитних ризика;
- систем одлучивања.

Лимити изложености по основу појединачног дужника заснивају се на процјени кредитне способности дужника, а лимити изложености на нивоу портфолиа усмјерени су на ограничење концентрације изложености у портфолиу. Банка континуирано контролише кретање кредитног ризика у оквиру дефинисаног ризичног профила.

Мјере заштите од кредитног ризика могу бити краткорочне и дугорочне. Основне технике ублажавања ризика су смањивање, диверсификација, пренос и избјегавање, којима се врши минимизирање губитака.

Поступком праћења кредитног ризика Банка је дефинисала правила у вези са одговорношћу, учесталостју и извјештавањем о спровођењу усвојених мјера за умањење кредитног ризика.

Праћење квалитета пласмана на нивоу појединачног дужника заснива се прије свега на обезбјеђивању ажурних података о финансијском стању и кредитној способности дужника и тржишној вриједности средстава обезбјеђења, док се праћење кредитног ризика на нивоу портфолиа врши идентификовањем промјена на нивоу група клијената одређеног нивоа ризика, пласмана, колатерала, потребних резерви за очекиване и неочекиване губитке, у циљу утврђивања и управљања стањем и квалитетом активе. Банка такође, обезбјеђује континуирано праћење и провјеру адекватности процеса рангирања пласмана у ризичне категорије према степену наплативости.

Контрола кредитног ризика подразумева процес континуираног усклађивања пословања са дефинисаним системом лимита, на дневном и мјесечном нивоу, као и у условима када изложеност кредитном ризику тежи горњој граници дефинисаног ризичног профила, односно приликом увођења нових пословних производа и активности.

У циљу заштите од ризика неизвршења обавеза у пословању са клијентима, Банка предузима сlijедеће мјере за регулисање потраживања:

- репрограмирање или реструктурирање,
- поравнање,
- преузимање робе или непокретности у циљу наплате потраживања Банке,
- продаја потраживања,
- закључење уговора са заинтересованим трећим лицем,
- покретање судског спора и остале мјере.

Клијентима са одређеним проблемима у пословању Банка одобрава репрограмирање, односно реструктурирање потраживања. Уколико предузете мјере регулисања пласмана, односно принудне наплате и судског поступка нису дале очекиване резултате, односно када не постоји могућност наплате потраживања у цјелости, иницира се приједлог за трајан отпис преосталог потраживања Банке.

Банка осим кредитне изложености има и ванбилансну изложеност (разне врсте плативих и чинидбених гаранција, непокривени акредитиви, неопозиви одобрени а неискориштени кредити и све друге ставке које представљају потенцијалне обавезе Банке) по основу којих Банка има потенцијалну обавезу да изврши плаћање за рачун трећих лица. За ванбилансну изложеност Банка користи исте контролне процесе и процедуре који се користе за кредитни ризик.

Извјештавање о кредитном ризику обухвата систем интерног и екстерног извјештавања, спроводи се по утврђеној динамици, а у складу са дефинисаним системом извјештавања.

28.1.1. Укупна изложеност кредитном ризику

Највећи кредитни ризик за Банку настаје из остварених кредитних аранжмана, али је Банка изложена и ризику по основу ванбилансних позиција који проистиче из потенцијалних и преузетих обавеза.

Укупна изложеност кредитном ризику исказана је у бруто износу прије ефеката ублажавања по основу износа обезвређења. У односу на претходни период, у извјештају су извршена прилагођавања новој регулативи уз истовремене корекције података за претходну годину у циљу упоредивости датих величина, а односе се на активу која се класификује, односно неклассификује.

Преглед активе (брото)

У хиљадама КМ

	Активна која се класификује		Активна која се не класификује		Укупно	
	2011. година	2010. година	2011. година	2010. година	2011. година	2010. година
Преглед активе	149,165	146,084	84,341	92,268	233,506	238,352
Опозиви депозити и кредити	-	-	63,888	84,650	63,888	84,650
Потраживања по основу камата, накнада, продаја, промјене фер вриједности деривата и друга потраживања	2,349	1,740	22	-	2,370	1,740
Дати кредити и депозити	141,340	139,845	15,000	4,146	156,340	143,991
Остали пласмани	142	30	-	-	142	30
Остала средства	5,334	4,468	5,431	3,473	10,765	7,941
Остала актива	9,899	246	13,457	7,268	23,357	7,514
Готовина и готовински еквиваленти	84	246	8,491	7,268	8,576	7,514
Хартије од вредности	9,815	-	4,966	-	14,781	-
Учешћа у капиталу	-	-	-	-	-	-
Ванбилансне ставке	27,947	20,854	16,045	312	43,992	21,166
Плативе гаранције	21,943	13,162	4,945	176	26,888	13,338
Чинидбене гаранције	560	669	840	-	1,400	669
Авали и акцепти мјеница	-	-	-	-	-	-
Неопозиви акредитиви	8	12	-	-	8	12
Преузете неопозиве обавезе	5,436	7,011	10,260	136	15,696	7,147
Остало	-	-	-	-	-	-

28.1.2. Ризик промјене квалитета активе

Квалитет активе Банке се мјери степеном изложености појединим категоријама ризика према критеријумима интерног система рејтинга. Интерни систем рејтинга разматра квантитативне и квалитативне параметре за одређивање рејтинга дужника. Рејтинг скала садржи пет категорија ризика, које су даље подијељене на 17 подкатегија. Рејтинг скала се користи као јединствени метод додјељивања рејтинга којим је осигурано да клијенти са истим рејтингом имају исте кредитне карактеристике и исту вјероватноћу да неће испунити своје обавезе, дијелом или у потпуности у периоду од једне године. Основни параметри кредитног ризика који одређују подкатегију рејтинга се обрачунавају и прате на мјесечном нивоу.

Низак ниво ризика подразумијева пословање са клијентима добре кредитне способности и прихватљив је за Банку (категије рејтинга 1 и 2), повишен ниво ризика представља пословање са клијентима са сметњама у пословању које могу негативно да утичу на измирење обавеза и чије пословање се интензивно прати (категија рејтинга 3) и висок ниво ризика означава клијенте са негативним резултатима пословања и лошом кредитном историјом (категије ризика 4 и 5).

Банка се штити од ризика промјене квалитета активе кроз континуирано праћење пословања клијената, идентификовање промјена које могу настати погоршањем стања дужника, кашњењем у отплати или промјенама у окружењу, као и прибављањем одговарајућих средстава обезбјеђења.

Преглед изложености кредита и пласмана по нивоима ризика према интерној категоризацији Банке

	2011. година		2010. година	
	Бруто	Нето	Бруто	Нето
Категорија 1	52,760	52,392	49,267	49,259
Категорија 2	45,926	45,537	47,806	47,719
Категорија 3	33,804	33,491	36,900	36,162
Категорија 4	2,295	2,040	2,369	1,276
Категорија 5	14,380	8,773	9,741	5,475
Укупно	149,165	142,233	146,084	139,892

28. 1.3. Ризик промјене вриједности активе

Обезвређење пласмана има за циљ обезбјеђење разумног, опрезног и правовременог утврђивања губитака, због обезвређења кредита, као и интервенција по основу потенцијалних обавеза, како би се заштитио капитал Банке у периоду када губитак буде дефинитивно потврђен (реализован) због немогућности наплате уговорених износа или одливом средстава за измирење потенцијалних обавеза.

Обезвређење пласмана и резервисања врши се само онда када постоји оправдан основ, односно када постоји објективан доказ о обезвређењу као последица догађаја који су настали након почетног признавања кредита, а који неповољно утичу на будуће новчане токове од кредита.

Главни елементи у процјени обезвређења пласмана су сљедећи: прекорачење рока плаћања главнице или камате, тешкоће у новчаним токовима корисника кредита, опадање кредитног рејтинга или промјене првобитних услова из уговора и друго.

Обезвређење пласмана се врши на основу процјене очекиваних будућих новчаних токова из пословања клијената, као или реализацијом средстава обезбјеђења, уколико се процијени да ће реално кредит бити намирен из тих средстава.

Преглед обезвређења по категоријама ризика:

У хиљадама КМ

	Исправке вриједности билансних потраживања		Резервисања за губитке по ванбилансним ставкама	
	2011. година	2010. година	2011. година	2010. година
Категорија 1	368	8	39	-
Категорија 2	389	87	31	-
Категорија 3	313	738	18	52
Категорија 4	255	1,093	-	-
Категорија 5	5,607	4,266	-	-
Укупно	6,932	6,192	87	52

Процјена обезвређења билансних потраживања

Банка врши процјену обезвређења потраживања као појединачну и групну процјену.

Појединачно процјењивање

Банка процјењује исправку вриједности за сваки појединачно значајан пласман и том приликом се узимају у обзир финансијска позиција корисника кредита, одрживост бизнис плана, његова способност да побољша своје перформансе у случају финансијских тешкоћа, пројектовани приходи, расположивост других врста финансијске подршке и вриједност колатерала која се може реализовати, као и временска димензија очекиваних новчаних токова. Уколико дође до неких нових информација које према процјени битно мијењају кредитну способност клијента, вриједност колатерала и извјесност испуњења обавеза клијента према Банци, ради се ванредна процјена обезвређења пласмана.

Групно процјењивање

Исправке вриједности се процјењују групно по пласманима који нису појединачно значајни и за појединачно значајне пласмане када не постоји објективан доказ о појединачном обезвређењу. Групна процјена се ради по групама које се формирају на основу интерно прописане методологије, базиране на систему интерног рејтинга и то на мјесечном нивоу. Банка је у 2011. години унаприједила методологију за израчунавање исправки вриједности тако што се групна процјена обрачунава на основу миграција категорија ризичности у статус неизмиривања обавеза по врстама клијената или производа. Добијени проценти миграција коригију се за извршену наплату потраживања.

Обезвређење пласмана се врши на основу процјене очекиваних будућих новчаних токова из пословања клијената, као и реализацијом средстава обезбјеђења, уколико се процијени да ће реално кредит бити намирен из тих средстава.

Обезвређење кредита умањује вриједност кредита и признаје се као расход у оквиру биланса успеха.

Утврђивање вјероватног губитка по ванбилансним ставкама

Утврђивање вјероватног губитка по ванбилансним ставкама (потенцијалним обавезама) врши се када се процијени да постоји довољно извјесно очекивање да ће доћи до одлива средстава за измирење потенцијалне обавезе.

Приликом процјене резервисања за потенцијалне губитке по ванбилансним ставкама признају се средства од реализације колатерала, уколико је потпуно извјесно да ће одлив средстава по основу потенцијалних обавеза бити намирен из колатерала.

Преглед појединачне и групне процјене обезвређења билансне активе
хиљадама КМ

У

	Кредити и пласмани		Учешћа у капиталу	
	2011. година	2010. година	2011. година	2010. година
I Појединачна исправка вриједности				
Категорија 1	311	218	-	-
Категорија 2	39,933	-	-	-
Категорија 3	22,138	9,040	-	-
Категорија 4	1,636	1,039	-	-
Категорија 5	10,932	1,691	-	-
Бруто пласман	74,950	11,988	-	-
Исправка вредности	3,479	2,761	-	-
Књиговодствена вриједност	71,471	9,227	-	-
II Групна исправка вриједности				
Категорија 1	8,157	-	-	-
Категорија 2	5,741	1,125	-	-
Категорија 3	1,795	13,019	-	-
Категорија 4	646	1,015	-	-
Категорија 5	2,495	2,054	-	-
Бруто пласман	18,835	17,213	-	-
Исправка вриједности	3,453	3,431	-	-
Књиговодствена вриједност	15,382	13,782	-	-
III Доспјели, а неисправљени пласмани				
Категорија 1	131	306	-	-
Категорија 2	5	871	-	-
Категорија 3		80	-	-
Категорија 4	1	9	-	-
Категорија 5	701	1,788	-	-
Бруто пласмани	838	3,053	-	-
Доспјели неисправљени пласмани садрже:				
0-30	131	670	-	-
31-60	5	482	-	-
61-90		84	-	-
91-180	1	184	-	-
преко 180	701	1,632	-	-
Књиговодствена вриједност	838	3,053	-	-
IV Недоспјели неисправљени пласмани				
Категорија 1	44,152	48,743	-	-
Категорија 2	246	45,811	-	-
Категорија 3	9,879	14,762	-	-
Категорија 4	12	306	-	-
Категорија 5	252	4,208	-	-
Књиговодствена вриједност	54,541	113,830	-	-
Укупна књиговодствена вриједност бруто	149,165	146,084		
Укупна исправка вриједности	6,932	6,192		
Укупна књиговодствена вриједност нето	142,233	139,892		
Укупно неklasификована актива	84,341	92,268		
УКУПНО	233,506	238,352		
Укључени репрограми / реструктурирани пласмани	15,423	10,949		

Појединачно исправљени пласмани

У хиљадама КМ

	Кредити и пласмани				Учешћа у капиталу			
	2011. година		2010. година		2011. година		2010. година	
	Бруто	Нето	Бруто	Нето	Бруто	Нето	Бруто	Нето
Категорија 1	311	308	218	210				
Категорија 2	39,933	39,761	-	-				
Категорија 3	22,138	21,983	9,040	8,603				
Категорија 4	1,636	1,599	1,039	300				
Категорија 5	10,932	7,821	1,691	115				
Укупно	74,950	71,471	11,988	9,227				

28.1.4. Ризик концентрације

Банка контролише ризик концентрације тако што ограничава и прати изложенст према одређеним групама, прије свега у складу са Одлуком АБРС о концентрацији кредитног ризика, као и по врстама клијената и пласмана, индустријским секторима, географским подручјима и земљама поријекла дужника.

Преглед кредита и пласмана по регионима :

У хиљадама КМ

	2011. година		2010. година	
	Бруто	Нето	Бруто	Нето
Босна и Херцеговина	149,165	142,233	146,084	139,892
Република Српска	130,403	124,508	130,866	125,586
Федерација БиХ	8,889	8,139	8,841	7,975
Дистрикт Брчко	9,872	9,586	6,378	6,332
Европска Унија	-	-	-	-
USA и Канада	-	-	-	-
Остало	-	-	-	-
Укупно	149,165	142,233	146,084	139,892

Преглед кредита и пласмана по индустријским секторима:

У хиљадама КМ

	2011. година		2010. година	
	Бруто	Нето	Бруто	Нето
Сектор финансија и осигурања	7	7	14	14
Сектор јавних предузећа и привредних друштава	31,915	28,793	63,582	60,379
Пољопривреда	486	465	2,321	2,304
Прерађивачка индустрија	8,944	7,939	15,896	14,870
Електрична енергија	-	-	-	-
Грађевинарство	1,851	1,759	3,689	3,440
Трговина на велико и мало	14,769	12,985	30,448	28,781
Услужне делатности	2,193	1,986	6,265	6,065
Активности у вези са некретнинама	3,671	3,659	4,962	4,918
Сектор предузетника	778	525	576	517
Јавни сектор	340	340	1,036	1,036
Сектор становништва	43,836	40,560	46,747	44,169
Сектор страних лица	-	-	-	-
Сектор других комитената	72,289	72,007	34,129	33,776
Укупно	149,165	142,233	146,084	139,892

У зависности од општих економских кретања и кретања у појединим индустријским секторима, Банка врши диверсификацију улагања у индустријске секторе који су резистентни на утицај негативних економских кретања.

Преглед кредита и пласмана по врстама клијената:

У

хиљадама КМ

	2011. година		2010. година	
	Бруто	Нето	Бруто	Нето
Привредни клијенти	81,949	80,382	77,282	76,155
Велики клијенти	36,359	36,268	44,721	44,658
Средњи клијенти	13,175	13,105	12,583	12,567
Мали клијенти	27,006	25,601	19,677	18,628
Остало	5,408	5,408	301	301
Банке	7	7	4	4
Становништво	67,209	61,843	68,798	63,733
Физичка лица	43,836	40,560	46,747	44,169
Пољопривредни клијенти	-	-	-	-
Микро клијенти	22,595	20,758	21,475	19,047
Предузетници	778	525	576	517
Укупно	149,165	142,233	146,084	139,892

28.1.5. Ванбилансне ставке

Банка осим кредитне изложености има и ванбилансну изложеност (разне врсте плативих и чинидбених гаранција, акредитиви) по основу којих има потенцијалну обавезу да изврши плаћање за рачун трећих лица. За ванбилансну изложеност Банка користи исте контролне процесе и процедуре који се користе за кредитни ризик.

Резервисање за губитке по ванбилансним ставкама

У хиљадама КМ

	2011. година		2010. година	
	Бруто	Нето	Бруто	Нето
Резервисања по ванбилансним ставкама				
Категорија 1	22,086	22,047	12,605	12,605
Категорија 2	5,074	5,043	3,895	3,895
Категорија 3	765	746	4,355	4,302
Категорија 4	-	-	-	-
Категорија 5	23	23	-	-
Бруто пласман (1-5)	27,947	27,860	20,855	20,802

28.1.6. Средства заштите од кредитног ризика (коллатерал)

У циљу заштите од изложености кредитном ризику, поред редовног праћења пословања клијената, Банка прибавља и инструменте обезбјеђења (коллатерале), којима се обезбјеђује наплата потраживања и минимизира кредитни ризик. У зависности од процјене могућности измирења уговорених обавеза, дефинише се степен покрића пласмана, како би се у случају неизвршавања обавеза дужника, активирањем коллатерала реално могла наплатити потраживања. Количина и тип потребног коллатерала зависи од процјене кредитног ризика.

Као стандардне инструменте обезбјеђења Банка од клијената прибавља уговорно овлашћење и мјенице, док се као додатни инструменти, у зависности од процјене кредитног ризика, и врсте пласмана уговарају:

- За комерцијалне кредите – залоге на покретним и непокретним стварима (хипотеке), депозити, банкарске, корпоративне и гаранције државе, јемства, залога на хартијама од вриједности, гаранције Гарантног фонда Републике Српске, као и гаранције Владе Брчко дистрикта БИХ (посебно за кредитне линије - пољопривредних кредита).
- За кредите становништву – хипотеке, депозити, јемства солидарног дужника.

Приликом процјене непокретности или залоге на покретној имовини, Банка ангажује овлашћене процијенитеље како би потенцијални ризик од нереалне процјене свела на најмање могућу мјеру. Непокретност, роба, опрема и остале покретне ствари које су предмет залоге морају бити и осигуране од стране осигуравајућег друштва прихватљивог за Банку, а полисе винкулиране у корист Банке.

Банка прати тржишну вриједност коллатерала и у случају потребе може захтијевати додатни коллатерал у складу са закљученим уговором.

Политика Банке је да се може наплатити из коллатерала и средства искористити на смањење или отплату дуга. Имовину стечену наплатом потраживања Банка не користи за потребе пословања.

Фер вриједност колатерала

У хиљадама КМ

	Кредити и пласмани	
	2011. година	2010. година
I Појединачна исправка вриједности		
Хипотеке	133,191	18,784
Депозит	212	-
Гаранције	-	-
Залога на ХОВ	-	-
Руцна Залога	34,353	1,151
Остало	52	37
Укупно	167,808	19,971
II Групна исправка вриједности		
Хипотеке	10,075	19,040
Депозит	938	271
Гаранције	25	-
Залога на ХОВ	-	-
Руцна Залога	6,543	5,639
Остало	43	82
Укупно	17,624	25,032
III Доспјели, а неисправљени пласмани		
Хипотеке	50,429	128,316
Депозит	470	560
Гаранције	-	-
Залога на ХОВ	-	-
Ручна Залога	1,727	16,346
Остало	1,216	4,902
Укупно	53,841	150,124
IV Недоспјели неисправљени пласмани		
Хипотеке	49,400	70,369
Депозит	6,190	3,627
Гаранције	368	-
Залога на ХОВ	-	-
Ручна Залога	8,729	15,300
Остало	4,579	1,905
Укупно	69,266	91,201
Укупно фер вриједност	308,539	286,328

На дан 31.12.2011. године Банка располагаже некретнинама стеченим наплатом потраживања, и то:

Средства обезбјеђења преузета по основу наплате кредита

	2011. година	У хиљадама КМ 2010. година
Стамбени објекти	-	-
Пословни објекти	2,198	-
Земљиште и шуме	-	-
Опрема	63	59
Укупно	2,261	59
Исправка вриједности		
Фер вриједност	2,261	59

28.2. РИЗИК ЛИКВИДНОСТИ

Банка у свом пословању поштује основне принципе ликвидности, остварујући довољан ниво средстава за покриће обавеза насталих у кратком року, односно поштује принцип солвентности формирањем оптималног финансијског леверџа (односа између капитала и обавеза) и формирањем довољног нивоа резерви ликвидности које не угрожавају остваривање планираног поврата на капитал.

Ризик ликвидности, као могућност настанка одређених неповољних догађаја са негативним ефектима на финансијски резултат и капитал Банке испољава се у немогућности Банке да испуњава своје доспјеле обавезе. Ризик ликвидности може се јавити у виду ризика извора средстава и тржишни ризик ликвидности.

Проблем ликвидности са аспекта извора средстава односи се на структуру пасиве и обавеза, и изражава се кроз неадекватан финансијски леверџ, значајно учешће нестабилних извора, краткорочних извора или њихове концентрације. Са друге стране ризик ликвидности испољава се кроз отежано прибављање ликвидних средстава по прихватљивим тржишним цијенама.

Банка је успоставила одговарајућу организациону структуру, којом се врши јасно разграничавање процеса преузимања ризика ликвидности од процеса његовог управљања. Примарну улогу у процесу управљања ризиком ликвидности врши Одбор за управљање активом и пасивом у оквиру својих надлежности, као и остали надлежни одбори, чије одлуке могу утицати на изложеност Банке овом ризику.

У циљу минимизирања ризика ликвидности, Банка:

- врши диверсификацију извора средстава, по валутама и рочности;
- формира довољан ниво резерви ликвидности;
- управља новчаним средствима;
- прати будуће новчане токове и ликвидност на дневном нивоу;
- управља тржишним изворима;
- дефинише План за ванредне ситуације које могу да угрозе ликвидност Комерцијалне банке а.д. Бања Лука.

Процес управљања ризиком ликвидности спроводи се кроз идентификацију, мјерење, ублажавање, праћење, контролу и извјештавање о ризику ликвидности.

Идентификација ризика ликвидности подразумијева свеобухватно и благовремено идентификовање узрока који доводе до настанка ризика ликвидности и подразумијева утврђивање текуће изложености ризику ликвидности, као и изложености ризику ликвидности по основу нових пословних производа и активности.

Мјерење, односно процјена ризика ликвидности представља квантитативну и/или квалитативну процјену идентификованог ризика ликвидности, коришћењем следећих метода:

- GAP анализа,
- Рацио анализа,
- Стрес тест.

Ублажавање подразумијева одржавање ризика ликвидности на прихватљивом нивоу за ризични профил Банке, кроз дефинисање система лимита изложености који обухвата регулаторне и интерне лимите, и благовремено предузимање мјера за умањење ризика као и пословање у оквиру поменутих лимита.

Контрола и праћење ризика ликвидности обухвата процес праћења усклађености са интерно утврђеним лимитима у циљу умањења изложености ризику ликвидности Банке. Контрола ризика ликвидности подразумијева контролу на свим нивоима управљања ризиком ликвидности као и независан систем контроле који спроводе организациони дијелови надлежни за интерну ревизију и праћење усклађености пословања.

Извјештавање о ризику ликвидности обухвата систем екстерног и интерног извјештавања, у складу са динамиком прописаном регулаторним захтјевима и интерним актима.

Банка усклађује своје пословање са интерно прописаним показатељем ликвидности, и то: 0,8 обрачунат за један радни дан; затим минимум 0,9 не дуже од три узастопна радна дана, односно минимум 1 као просјек свих радних дана у мјесецу.

Интерно прописан показатељ ликвидности:

	<u>2011. година</u>	<u>2010. година</u>
На дан 31. децембар	2.14	2.71
Просјек за период	3.62	3.3
Максималан за период	4.78	4.91
Минималан за период	2.05	1.36

Током 2011. године показатељ ликвидности се кретао знатно изнад дефинисаних лимита.

Банка дефинише интерне лимите, и по основу интерног извјештаја о GAP-у ликвидности, који обухвата све билансне позиције.

Усклађеност са интерно дефинисаним лимитима ликвидности посљедњег дана:

Показатељи	Лимити	2011. година	2010. година
GAP до 1 мјесеца / Укупна актива	Max (10%)	13.56%	18.94%
Кумулативни GAP до 3 месеца / Укупна актива	Max (20%)	10.55%	12.76%
Дати кредити и депозити / Обавезе према	Max 90%	83.98%	80.97%

Поред тога Банка лимитира и усклађује пословање са лимитима дефинисаним са аспекта рачности по значајнијим валутама.

Рочна структура монетарне активе и монетарне пасиве на дан 31.12.2011. године:

	До 1 мјесеца	Од 1 - 3 мјесеца	Од 3 - 12 мјесеци	Од 1 - 5 година	Преко 5 година	Укупно
Готовина и готовински еквиваленти	8,576	-	-	-	-	8,576
Опозиви депозити и кредити	63,888	-	-	-	-	63,888
Потраживања по основу камата и накнада	1,470	-	-	-	-	1,470
Дати кредити и депозити	11,276	6,680	32,071	69,204	31,147	150,377
Хартије од вриједности	-	4,966	36	9,779	-	14,781
Удјели (учешћа)	-	-	-	-	-	-
Остали пласмани	37	-	-	-	-	37
Остала средства	958	-	-	-	-	958
Укупно	86,206	11,646	32,106	78,983	31,147	240,088
Трансакциони депозити	77,174	-	-	-	-	77,174
Остали депозити	18,861	10,449	49,817	12,578	741	92,446
Примљени кредити	166	304	1,089	4,241	3,644	9,445
Обавезе по основу камата и накнада	27	-	-	-	-	27
Остале обавезе	1,451	29	304	48	6	1,837
Укупно	97,679	10,782	51,210	16,867	4,391	180,929
Нето рочна неусклађеност						
На дан 31.12.2011. године	(11,473)	864	(19,104)	62,116	26,756	59,159
На дан 31.12.2010. године	17,436	(9,283)	(16,567)	51,292	17,920	60,798

Извјештај о рочној структури монетарне активе и пасиве садржи монетарне билансне позиције распоређене према преосталом року доспијећа. У складу са наведеним, кориштена је конзервативна претпоставка да ће сви трансакциони и депозити по виђењу бити повучени у року до једног месеца.

Руководство Банке вјерује да одговарајућа диверсификација портфолиа депозита по броју и врсти депонената, као и претходно искуство Банке пружају добар предуслов за постојање стабилне и дугорочне депозитне базе, односно по том основу се не очекују значајнији одливи средстава.

У прилог стабилности пословња са аспекта ликвидности иде и чињеница да Банка расолаже довољним нивоом резерви ликвидности којима може одговорити и појачаном степену кризе ликвидности, што потврђују и резултати стресног тестирања као и ажурирања Плана за ванредне ситуације које могу да угрозе ликвидност Комерцијалне банке а.д. Бања Лука.

28.3. ТРЖИШНИ РИЗИК

Тржишни ризик представља могућност настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Банке услед промјена тржишних варијабли и обухвата каматни ризик у банкарској књизи и девизни ризик за све пословне активности које обавља.

Банка је успоставила одговарајућу организациону структуру, којом се врши јасно разграничавање процеса преузимања тржишних ризика од процеса његовог управљања. Примарну улогу у процесу управљања тржишним ризиком врши Одбор за управљање активом и пасивом, као и други надлежни одбори, чије одлуке могу утицати на изложеност Банке овом ризику.

28.3.1. Каматни ризик

Банка је изложена каматном ризику на позицијама у банкарској књизи који се одражава на могућност настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Банке услед промјене каматних стопа.

Основни циљ управљања каматним ризиком је одржавање прихватљивог нивоа изложености каматном ризику са аспекта утицаја на финансијски резултат, вођењем адекватне политике рочне усклађености периода поновног формирања каматне стопе, усклађивања одговарајућих извора са пласманима према врсти каматне стопе и рочности.

Банка посебно посматра утицај промјене каматних стопа и структуре каматносноне активе и пасиве са аспекта рочности, поновног формирања каматних стопа и валутне структуре, те анализира њихов утицај на економску вриједност капитала.

Процес управљања каматним ризиком спроводи се кроз идентификацију, мјерење, ублажавање, праћење, контролу и извјештавање о каматном ризику.

Идентификација каматног ризика подразумијева свеобухватно и благовремено идентификовање узрока који доводе до настанка ризика и подразумијева утврђивање текуће изложености као и изложености каматном ризику по основу нових пословних производа и активности.

Мјерење, односно процјена каматног ризика представља квантитативну и/или квалитативну процјену идентификованог каматног ризика кориштењем сљедећих метода:

- GAP анализа,
- Расіо анализа,
- Економска вриједност капитала,
- Стрес тест.

Ублажавање каматног ризика подразумијева одржавање ризика на прихватљивом нивоу за ризични профил Банке. Ублажавање каматног ризика подразумијева процес дефинисања система лимита изложености Банке каматном ризику и предузимање и спровођење мјера за ублажавање каматног ризика. Контрола и праћење каматног ризика обухвата процес праћења усклађености са успостављеним системом лимита изложености каматном ризику Банке. Контрола каматног ризика подразумијева контролу на свим нивоима управљања као и независан систем контроле који спроводе организациони дијелови надлежни за интерну ревизију и праћење усклађености пословања.

Извјештавање о каматном ризику подразумијева јасно детерминисан систем интерног извјештавања надлежних одбора и органа Банке о управљању каматним ризиком.

Интерни лимити детерминишу се на основу интерног извјештаја о каматом GAP-у, који обухвата све позиције биланса.

Усклађеност са интерно дефинисаним лимитима каматног ризика последњег дана била је сљедећа:

Показатељи	Лимит	2011. година	2010. година
Релативни GAP		24.46%	24.26%
Коефицијент диспаритета		1.35	1.34
Једногодишњи кумулативни GAP	± 30%	-10.31%	0.95%

Банка је дефинисала интерне лимите изложености каматном ризику у циљу лимитирања негативног утицаја на финансијски резултат и капитал Банке. Утицај на финансијски резултат лимитира се на период до једне (1) године лимитима дефинисаним са аспекта рочности, односно поновног формирања каматних стопа. Утицај на капитал лимитира се максималном вриједношћу економске вриједности капитала.

Усклађеност са интерно дефинисаним лимитима економске вриједности капитала:

Економска вриједност капитала	Лимит Max 20%	<u>2011. г.</u> 9.10%	<u>2010.г.</u> 6.54%
-------------------------------	------------------	--------------------------	-------------------------

Изложеност каматном ризику може се сагледати и на основу Извјештаја о GAP–у каматног ризика монетарне активе и пасиве:

Извештај о GAP–каматног ризика монетарног подбиланса на дан 31.12.2011. године:

Назив позиције	До 1 мјесеца	Од 1 - 3 мјесеца	Од 3 - 12 мјесеци	Од 1 - 5 година	Преко 5 година	Укупно		Укупно
						каматносно о	Некаматно носно	
Готовина и готовински еквиваленти	3,632	-	-	-	-	3,632	4,944	8,576
Опозиви депозити и кредити	63,888	-	-	-	-	63,888	-	63,888
Потраживања по основу камате	-	-	-	-	-	-	1,470	1,470
Дати кредити и депозити	12,062	18,297	36,983	58,889	24,147	150,377	-	150,377
Хартије од вриједности	-	4,966	36	9,779	-	14,781	-	14,781
Удјели (учешћа)	-	-	-	-	-	-	-	-
Остали пласмани	24	-	-	-	-	24	13	37
Остала средства	-	-	-	-	-	-	958	958
Укупно	79,607	23,263	37,019	68,668	24,147	232,703	7,385	240,088
Трансакциони депозити	77,174	-	-	-	-	77,174	-	77,174
Остали депозити	18,647	10,409	49,523	6,953	580	86,112	6,334	92,446
Примљени кредити	302	9,127	-	-	-	9,429	16	9,445
Обавезе по основу камата, накнада и пром. вриједности	-	-	-	-	-	-	27	27
деривата	-	-	-	-	-	-	27	27
Остале обавезе	-	-	-	-	-	-	1,837	1,837
Укупно	96,123	19,536	49,523	6,953	580	172,714	8,215	180,929

Нето изложеност ризику од промјене каматних стопа

на дан								
31.12.2011.год.	(16,516)	3,727	(12,504)	61,715	23,567	59,988	(830)	59,159
на дан								
31.12.2010.год.	23,900	(7,551)	(18,588)	45,987	13,531	57,276	3,519	60,798

Извјештај о GAP–у каматног ризика монетарног подбиланса садржи монетарне билансне позиције распоређене према периоду поновног формирања каматне стопе или преосталом периоду до доспијећа у зависности од тога који период је краћи. У складу са наведеним, кориштена је конзервативна претпоставка да ће сви трансакциони и депозити по виђењу бити повучени у року до једног месеца.

Руководство Банке вјерује да одговарајућа усклађеност позиција по врсти каматне стопе и периоду поновног формирања пружа добар предуслов за пословање са захтијеваним финансијским резултатом уз очување економске вриједности капитала. Банка је, и поред тога, дефинисала одговарајући План пословања, којим у наредном периоду намјерава извршити даље усклађивање позиција у циљу остваривања значајнијег резултата уз умањење негативних утицаја промјене каматних стопа на економску вриједност капитала.

28.3.2. Девизни ризик

Банка је изложена девизном ризику који се манифестује кроз могућност настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал усљед промјене међувалутних односа, промјене вриједности домаће валуте у односу на стране валуте (осим за валуту ЕУР, гдје је однос домаће валуте према ЕУР фиксан и не мијења се). Девизном ризику изложене су све позиције садржане у банкарској књизи у страниј валути, као и позиције у домаћој валути индексирани валутном клаузулом.

У циљу минимизирања изложености девизном ризику Банка врши диверсификацију валутне структуре портфолиа и валутне структуре обавеза, усклађивање отворених позиција по појединим валутама.

Банка је успоставила одговарајућу организациону структуру, којом се врши јасно разграничавање процеса преузимања девизног ризика од процеса његовог управљања. Примарну улогу у процесу управљања девизним ризиком врши Одбор за управљање активом и пасивом у оквиру својих надлежности, као и остали надлежни одбори, чије одлуке могу утицати на изложеност Банке овом ризику.

Процес управљања девизним ризиком спроводи се кроз идентификацију, мјерење, ублажавање, праћење, контролу и извјештавање о девизном ризику.

Идентификација девизног ризика Банка на свеобухватан начин благовремено идентификује узроке који доводе до настанка девизног ризика и подразумијева утврђивање текуће изложености девизном ризику, као и изложености девизном ризику по основу нових пословних производа и активности, на позицијама које се воде у банкарској књизи.

Мјерење, односно процјена девизног ризика представља квантитативну и/или квалитативну процјену идентификованог девизног ризика, кориштењем сљедећих техника:

- GAP анализу и показатељ девизног ризика;
- Стрес тест.

Ублажавање девизног ризика подразумијева одржавање ризика на прихватљивом нивоу за ризични профил Банке.

Контрола и праћење девизног ризика обухвата праћење и надзор усклађености позиција са екстерно дефинисаним лимитима, као и мониторинг дефинисаних и предузетих мјера. Контрола девизног ризика подразумијева контролу на свим нивоима управљања као и независан систем контроле који спроводе организациони дијелови надлежни за интерну ревизију и праћење усклађености пословања. Извјештавање о девизном ризику обухвата систем интерног и екстерног извјештавања, спроводи се на дневном нивоу и по утврђеној динамици, у складу са дефинисаним системом.

Банка усклађује своје пословање са регулаторно прописаним показатељем девизног ризика, који представља однос између укупне отворене девизне позиције у односу на регулаторни капитал.

Преглед укупне ризичне девизне позиције и регулаторно дефинисаног показатеља девизног ризика на дан 31. децембра:

	<u>2011. год.</u>	<u>2010. год.</u>
Нето отворена девизна позиција	9.666	12.716
Показатељ девизног ризика	16%	21%
Регулаторно прописан лимити	30%	30%

Изложеност девизном ризику може се сагледати и на основу Прегледа монетарне активе и монетарне пасиве по валутама:

Преглед монетарне активе и монетарне пасиве по валутама на дан 31.12.2011. године:

	<u>EUR</u>	<u>USD</u>	<u>CHF</u>	<u>Остале валуте</u>	<u>Укупно у валути</u>	<u>Девизна клаузула</u>	<u>КМ позиције</u>	<u>Укупно</u>
Готовина и готовински еквиваленти	3,621	1,021	994	426	6,062	-	2,514	8,576
Опозиви депозити и кредити	-	-	-	-	-	-	63,888	63,888
Потраживања по основу камате	-	-	-	-	-	-	1,470	1,470
Дати кредити и депозити	-	-	-	-	-	133,221	17,156	150,377
Хартије од вриједности	9,815	-	-	-	9,815	-	4,966	14,781
Удјели (учешћа)	-	-	-	-	-	-	-	-
Остали пласмани	-	-	-	-	-	-	37	37
Остала средства	-	-	-	-	-	-	958	958
Укупно	13,436	1,021	994	426	15,876	133,221	90,990	240,088
Трансакциони депозити	6,683	543	385	134	7,745	36,787	32,642	77,174
Остали депозити	27,144	551	612	63	28,370	58,129	5,947	92,446
Примљени кредити	6	-	-	-	6	9,428	10	9,445
Обавезе по основу камата, накнада и промјене вриједности деривата	-	-	-	-	-	-	27	27
Остале обавезе	545	70	2	3	619	-	1,218	1,837
Укупно	34,377	1,164	998	201	36,740	104,344	39,845	180,929
Нето девизна позиција								
на дан 31.12.2011.г.	(20,941)	(144)	(4)	226	(20,864)	28,877	51,145	59,159
на дан 31.12.2010.г.	(43,985)	35	(270)	169	(44,051)	57,033	47,816	60,798

28.4. ОПЕРАТИВНИ РИЗИК

Оперативни ризик је ризик од могућег настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Банке усљед пропуста (намјерних и ненамјерних) у раду запослених, неодговарајућих унутрашњих процедура и процеса, неадекватног управљања информационом и другим системима у Банци, као и усљед наступања непредвидивих екстерних догађаја.

Оперативни ризик се дефинише као догађај који је настао као резултат неодговарајућих или неуспјешних интерних процеса, поступака запослених и система или системских и других спољашњих догађаја, интерне и екстерне малверзације, праксе запошљавања и безбједности на радном мјесту, потраживања клијената, дистрибуције производа, новчаних казни и пенала усљед повреда, штете нанијете материјалној имовини, поремећаја у пословању и системских пропуста и управљања процесима.

Банка догађаје оперативног ризика прати и по сљедећим линијама пословања: финансирање привредних субјеката, трговина и продаја, брокерски послови са физичким лицима, банкарски послови с привредним друштвима, банкарски послови с физичким лицима, платни промет, агенцијске услуге и управљање имовином.

Процес управљања оперативним ризиком представља интегрални дио активности Банке који се спроводи на свим нивоима и омогућава идентификацију, мјерење, ублажавање, праћење и контролу и извјештавање о оперативним ризицима прије њихове реализације, у континуитету, у складу са захтјевима и роковима регулативе, и матичне Банке. Постојећи процес се ослања на поуздане методе мјерења изложености оперативним ризицима, базу података о оперативним губицима, ажуран систем контроле и извјештавања.

Банка прати догађаје оперативних ризика и управља оперативним ризицима. У циљу ефикасног праћења оперативног ризика, у сваком организационом дијелу Банке именовани су запослени за оперативне ризике, који су одговорни за тачност и ажурност података о свим догађајима оперативног ризика из сопственог организационог дијела, као и за евиденцију свих насталих догађаја у базу података оперативних ризика. Организациони дио Банке у чијој је надлежности управљање ризицима врши мониторинг и извјештавање о оперативним ризицима, Надзорног одбора Банке, Управе Банке и Одбора за ревизију.

Мјерење, односно процјена оперативног ризика Банке врши се кроз квантитативну и/или квалитативну процјену идентификованог оперативног ризика. Банка спроводи мјерење изложености оперативним ризицима кроз евиденцију догађаја и самопроцјењивање. Самопроцјењивање подразумијева процјену изложености ризицима од стране организационих дијелова у складу са мапом идентификованих оперативних ризика мјерењем могућег распона, значаја за пословање и учесталости догађаја који могу да проузрокују губитке, идентификовањем нивоа контроле које области пословања имају над овим ризицима, као и мјера за побољшање.

Банка не може елиминисати све оперативне ризике, али увођењем ригорозног контролног оквира, мониторингом и одговарањем на потенцијалне ризике у могућности је да управља овим ризицима. Основна мјера заштите од оперативног ризика је контрола која укључује ефективну подјелу дужности, примјену и поштовање принципа „четворо очију“, досљедну примјену интерних процедура, обука запослених и посебан надзор од стране унутрашње ревизије.

Банка предузима мјере у циљу ублажавања оперативних ризика и проактивног реаговања на потенцијалне догађаје оперативних ризика кроз перманентно праћење свих активности и примјену адекватног и поузданог информационог система. Путем поузданог извјештавања о реализацији мјера за ублажавање оперативних ризика, Банка је успоставила систем за мониторинг активности у циљу умањења оперативних ризика и превентивног реаговања на догађаје оперативних ризика који су у настајању.

У циљу несметаног и континуираног функционсања свих значајних система и процеса Банке, као и ограничавања губитака у ванредним ситуацијама, Банка је усвојила План за обезбјеђење континуитета пословања, а у циљу поновног успостављања опоравка система информационе технологије у случају прекида пословања, Банка је усвојила План опоравка активности у случају катастрофа.

28.5. РИЗИЦИ УЛАГАЊА БАНКЕ

Ризик улагања Банке представља ризик улагања у друга правна лица и у основна средства.

Банка није изложена ризику улагања у друга правна лица, а улагање у основна средства се врши у складу са Одлуком Надзорног одбора о висни и условима одобравања трансакција које се односе на ризике улагања.

28.6. РИЗИК ИЗЛОЖЕНОСТИ

Велика изложеност Банке према једном лицу или групи повезаних лица, укључујући и лица повезана са Банком јесте изложеност која износи преко 15% капитала Банке.

У свом пословању, Банка води рачуна о усклађености са регулаторно дефинисаним лимитима изложености:

- Изложеност према једном лицу или групи повезаних лица не смије бити већа од 40% капитала Банке.
- Изложеност према физичком лицу повезаном са Банком не смије бити већа од 1% капитала Банке, а укупна изложеност према свим физичким лицима повезаним са Банком не сме прећи 10% капитала Банке.
- Збир свих великих изложености Банке не сме прећи 300% капитала Банке.

Изложеност према једном лицу или групи повезаних лица, Банка рачуна у складу са захтјевима Агенције за банкарство Републике Српске, али и интерним приступом за потребе матичне банке.

У складу са Одлуком Агенције за банкарство Републике Српске о концентрацији кредитног ризика, укупно излагање кредитном ризику (у даљем тексту: УИКР) банке према једном кориснику или једној групи повезаних лица представља збир свих већ насталих (у ставкама биланса) и свих потенцијалних (у ставкама ванбиланса) излагања кредитном ризику према једном кориснику или једној групи повезаних лица и обухвата укупно књиговодствено стање:

1. свих потраживања од корисника или групе повезаних лица по основу главнице датих кредита односно других пласмана, доспјелих и недоспјелих;
2. свих обрачунатих доспјелих камата и накнада корисника или групе повезаних лица;
3. свих вриједносних папира (дужничких и власничких) издатих од стране корисника или групе повезаних лица;
4. свих врста неопозивих обавеза за плаћање или извршење које је банка преузела у име и/или за рачун корисника или групе повезаних лица, а у корист трећих лица и
5. других елемената које посебно утврди Агенција за банкарство Републике Српске.

Укупно излагање кредитном ризику банке не односи се на:

1. Средства по виђењу и средства орочена до 30 дана на рачунима банака које су према посљедњем рангирању које су извршили Standard&Poor's, Fitch - IBCA ili Thompson Bank Watch рангиране с најмање БББ или који је извршио Moody's најмање Ваа3, умањен за дио који служи за обезбјеђење преузетих обавеза.
2. Новчана средства на рачуну резерви код Централне банке Босне и Херцеговине.

3. Потраживања од централних влада земаља зоне А, хартије од вриједности емитоване од стране централних влада земаља зоне А и потраживања обезбијеђена њиховим безусловним гаранцијама плативим на први позив.
4. Потраживања по основу директног и индиректног дуга од Владе Републике Српске, Владе ФБиХ и Савјета министара БиХ, хартије од вриједности емитоване од стране Владе Републике Српске, Владе ФБиХ и Савјета министара БиХ и потраживања обезбијеђена њиховим безусловним гаранцијама плативим на први позив, уз услов да укупно излагање по овом основу не смије да прелази 300% основног капитала.
5. Потраживања од ЦБ БиХ и централних банака земаља зоне А и потраживања обезбијеђена њиховим безусловним гаранцијама плативим на први позив.
6. Пласмани или дио пласмана и потенцијалних обавеза банке који су обезбијеђени колатералом у облику новчаног депозита код исте банке, уз услов да је уговором регулисано да је све до наплате потраживања банке или престанка потенцијалне обавезе банке новчани депозит као колатерал везан за конкретан кредитно-гаранцијски посао.

28.7. РИЗИК ЗЕМЉЕ

Ризик земље је ризик који се односи на земљу поријекла лица према коме је Банка изложена, односно ризик могућности настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Банке због немогућности Банке да наплати потраживања од дужника из разлога који су последица политичких, економских или социјалних прилика у земљи поријекла дужника. Ризик земље обухвата сљедеће ризике:

политичко-економски ризик, под којим се подразумијева вјероватноћа остваривања губитка због немогућности Банке да наплати потраживања усљед ограничења утврђених актима државних и других органа земље поријекла дужника, као и општих и системских прилика у тој земљи; ризик трансфера, под којим се подразумијева вјероватноћа остварења губитка због немогућности наплате потраживања исказаних у валути која није званична валута земље поријекла дужника, и то усљед ограничења плаћања обавеза према повјериоцима из других земаља у одређеној валути која су утврђена актима државних и других органа земље дужника.

Банка управља ризиком земље на нивоу појединачног пласмана и на нивоу портфолиа. Мјерење и контролу изложености појединачног пласмана ризику земље, Банка врши одређивањем категорије интерног рејтинга земље дужника, а на основу рејтинга додијељеног од стране међународно признатих рејтинг агенција и утврђивањем лимита изложености као проценат од капитала Банке у зависности од категорије интерног рејтинга земље. Мјерење и контролу изложености портфолиа ризику земље Банка врши на основу груписања потраживања према степену ризика земаља дужника.

У циљу адекватног управљања ризиком земље, Банка дефинише лимите изложености појединачно по земљама поријекла дужника, а у случају утврђене концентрације изложености по појединачним географским регионима, утврђује их и на регионалној основи.

Пласмани Банке који су одобрени дужницима са сједиштем изван Босне и Херцеговине, за финансирање пословања у Босни и Херцеговини, чије се измирење финансијских обавеза према Банци очекује из извора пословања оствареног у Босни и Херцеговини, представљају потраживања Банке без изложености ризику земље порјекла дужника.

28.8. ПОРЕСКИ РИЗИЦИ

Република Српска и Босна и Херцеговина тренутно имају више закона који регулишу разне порезе уведене од стране надлежних органа. Порези који се плаћају укључују порез на додату вриједност, порез на добитак и порезе на плате (социјалне порезе), заједно са другим порезима. Поред тога, закони којима се регулишу ови порези нису били примјењивани дуже вријеме за разлику од развијенијих тржишних привреда; док су прописи којима се врши имплементација ових закона често нејасни или не постоје. Сходно томе, у погледу питања везаних за пореске законе ограничен је број случајева који се могу користити као примјер. Често постоје разлике у мишљењу међу државним министарствима и организацијама везано за правну интерпретацију законских одредби што може довести до неизвјесности и сукоба интереса. Пореске пријаве, заједно са другим областима законског регулисања (на примјер, питања царина и девизне контроле) су предмет прегледа и контрола од више овлашћених органа којима је законом омогућено прописивање јако строгих казни и затезних камата.

Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Банке могу се разликовати од тумачења руководства. Као резултат изнијетог, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Банци може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата. Ове чињенице утичу да порески ризик у Републици Српској и Босни и Херцеговини буде значајнији од оног у земљама са развијенијим пореским системом.

28.9. УПРАВЉАЊЕ КАПИТАЛОМ

Сагласно регулаторном захтјеву, Банка врши припремне активности за имплементацију Базел II стандарда, примјеном стандардизованог приступа. Промјена законодавног оквира у дијелу обрачуна адекватности капитала и управљања ризицима имала је утицаја на висину капитала и показатељ адекватности Банке.

Капитал Банке представља збир основног капитала и допунског капитала док је нето капитал Банке, капитал умањен за одбитне ставке. Ризичну активу Банке представљају ставке активе биланса и ванбиланса Банке, које су изложене ризику, које се моноже одговарајућим пондером стандардног ризика који одговара изложености поједначних облика активе висини природног ризика.

Адекватност (стопа адекватности) капитала Банке изражава однос нето капитала и висине укупног ризика активе. Укупан ризик активе Банке је збир производа одговарајућих пондера ризика и ставки активе, односно кредитних еквивалената ванбилансних ставки изложених ризику. Показатељ адекватности капитала представља однос капитала банке и збира активе пондерисане кредитним ризиком, отворене девизне позиције и изложености оперативним ризиком. Актива пондерисана кредитним ризиком се утврђује у складу са прописаним пондерима ризичности за све класе активе.

Банка по основу изложености оперативном ризику формира и одржава износ МАКОР (минимални адекватни капитал за заштиту од настанка губитака по основу оперативних ризика) који се израчунава по „Методу основног показатеља“ који чини 15% просјечног износа бруто добити остварене у последње три пословне године.

Тако формиран МАКОР се множи са реципрочном вриједности минималне стопе нето капитала и добија се ПОР (пондерисани оперативни ризик) који се додаје износу ризика пондерисане активе и кредитних еквивалената код израчунавања стопе нето капитала.

Показатељ адекватности капитала	У хиљадама КМ	
	2011. година	2010. година
Основни капитал	59.375	59.972
Допунски капитал	4.102	3.283
Одбитне ставке од капитала	(6.127)	(1.576)
Капитал	57.350	61.679
Актива пондерисана кредитним ризиком	172.423	153.293
Изложеност оперативном ризику	14.126	13.117
Изложеност девизном ризику	-	-
Показатељ адекватности капитала	30.7 %	37.1 %

Банка послује у складу са регулаторним лимитима:

Минимални износ оснивачког капитала и најнижи износ нето капитала, који Банка мора одржавати износи 15 милиона КМ;

Минималан показатељ адекватности капитала износи 12%.

Основни циљеви управљања капиталом су:

- обезбјеђење континуитета пословања у неограниченом периоду у предвидљивој будућности;
- очување оптималне структуре капитала;
- минимизирање трошкова капитала;
- обезбјеђење заштите од ризика;
- омогућавање раста, кроз ширење спектра њених услуга, односно развоја Банке увођењем нових софтверских и методолошких рјешења;
- очување повјерења клијената у финансијски потенцијал Банке.

28.10. МАКРОЕКОНОМСКО ОКРУЖЕЊЕ И ПОСЛОВАЊЕ БАНКЕ У 2011. ГОДИНИ

Негативни ефекти успоравања раста у свијету и у еврозони у 2011. години утицали су на економска кретања у Републици Српској и условили су успоравање привредног раста, повећање буџетског дефицита, смањење тражње за извозним производима, смањење страних директних инвестиција, повећање стопе незапослености, висок ниво неликвидности привреде и грађана, слабљење кредитне способности становништва и привреде, што се одразило и на пословање банкарског сектора.

С обзиром да банке у БиХ изворе за финансирање кредита налазе у земљама Европске уније из којих долазе, евидентно је да ће се утицај дужничке кризе на њихове матичне земље, одразити и на операције банака у БиХ и Републици Српској. Садашњи подаци показују да су банке у БиХ високо-ликвидне и да имају добру капитализацију, али и проблеме с некавалитетним кредитима.

Очекивања су да рецесијска кретања, изражена прије свега кроз негативан економски раст у еврозони, потрају током прве половине 2012. године, чиме се значајно мијења и оквир за економску прогнозу већине земаља југоисточне Европе (ЈИЕ), снажно ослоњених на тржишта и изворе финансирања из еврозоне.

Додатни притисак на економску прогнозу већине земаља ЈИЕ, којима је заједничка карактеристика да им је један од основних покретача економије и извора финансирања економског раста банкарски сектор, свакако ће имати и нова регулатива Европске банкарске агенције (ЕБА) с циљем поопштења нивоа капитализираности свих европских банака у 2012. години, донесена као превенција могућности настанка системског ризика у условима погоршања дужничке кризе земаља еурозоне и јачања сигурности банкарског сектора у таквим околностима. Челници ЕБА-е приликом доношења ових мјера нису имали у виду и негативне ефекте које би овај потез могао имати на реалну економију у овом врло осјетљивом тренутку.

У најновијем издању публикације International Risk & Payment Review која обухвата ризике пословања у 132 државе свијета, најстарија бонитетна кућа на свијету, „Dun & Bradstreet“ снизила је рејтинг Босни и Херцеговини са „DB6a“ на „DB6b“.

Као главни разлог снижавања рејтинга БиХ наводи се проблем у формирању владе на државном нивоу који је трајао једанаест мјесеци и имао је негативне ефекте на БИХ економију.

Међународна бонитетна кућа „Standard & Poors“ (S&P), снизила је такође кредитни рејтинг БиХ са Б+ на Б са негативним изгледима – снижавање кредитног рејтинга због политичких застоја и одгађања економских и уставних реформи, политичке не-флексибилности, уз све теже политичко окружење.

Аналитичари упозоравају да банкарском сектору у Европи пријети нови шок, након што су компаније и штедише у проблематичним земљама еурозоне повукли милијарде еура депозита из банака. Домино-ефектом повећале су се и позајмице банкама из Европске централне банке, на рекордни ниво од 2009. године. Банке у земљама попут Шпаније, Италије и Португала покушавају да задрже клијенте и привуку нове, рекордно високим каматама на депозите, али тиме повећавају и цијену властитих трансакција.

У случају пропасти еура, аналитичари БиХ сматрају да БиХ тражила могућност везивања конвертибилне марке уз неку другу чврсту страну валуту, валутни одбор једном је сасвим безболно преживио трансформацију валуте уз коју смо били везани, у случају њемачке марке.

Банке које дјелују у БиХ већ су неколико година под наглашеним финансијским стресом на глобалном плану, али су функционисале на релативно стабилан начин и захваљујући томе очувана је цјелокупна стабилност банкарског сектора у периоду након 2008. године.

Усљед свега наведеног, бх. економија остаје без кључних полуга позитивног економског раста, због чега се и очекују стагнирајући економски трендови у овој години, и ако је наведена прогноза са могућим негативним изгледима због врло неизвјесног ефекта коју ће смањена могућност финансирања имати на бх. реалну економију.

Банка је у циљу обезбјеђења ликвидности кренула у активности куповине ХОВ, трезоских записа Републике Српске и државних обвезница од Републике Србије.

Руководство Банке предузима неопходне активности, које ће наставити и у наредном периоду, у циљу обезбјеђења одрживог раста, континуитета пословања, јачања тржишне позиције, одржавања квалитета кредитног портфолија, минимизирања изложености ризицима, одржавања адекватног нивоа капитала, у складу са комплексним условима пословања.